

KOMUNISTINĖSE ŠALYSE DIDĖJA BEDARBĖ

ARGENTINAI ATSLIEPĖ BRITŲ ŽEMĖS ŪKY SIAUCIANTI EPIDEMIJA

BUENOS AIRES. — Britanijos ekonominės nelaimės palietė gan sunkiai ir Argentina. Svaro nuvertinimas ir Britanijoje siauriantį snukio ir nagų epidemija, verčia Argentinos vyriausybę pakelti mokesčius. Argentinos pezas buvo nuvertintas jau praėjusį kovo mėnesį iš 245 pezo už dolerį iki 350 pezo. Britanijai atsiskius įsileisti iš Argentinos mėsa, smarkiai sumažėjo Argentinos eksportai, kartu sumažino valdžios pajamas, kurios ateidavo iš eksporto mokesčių. Manoma, kad reikės vėl padidinti mokesčius. Jie neseniai buvo pakelti automobiliams ir nuosavybėms.

Britanijoje siauriantį galvijų ir kiaulių ūkiuose snukio ir nagų epidemija sudavė smūgį britų ekonomikai. Kareiviai, valdžios pasiūsti naikina gyvulius 17,640 kvadratinį mylių plote. Jau buvo užmušta apie 300 tūkstančių karvių, avių, kiaulių. Arklių lenktynės ir žemės ūkio parodos buvo uždraustos. Daugeis britų neturės Kalėdoms eglučių, nes ištisi miškų rajonai yra vyriausybės izoliuoti.

Prancūzija, Belgija, Olandija ir Vokietija uždraudė mėsos gaminių importą iš Britanijos. Aus tralija nusprendė, kad imigrantai iš Britanijos gali atvykti tik laivu, kas trunka ilgesnį laiką, kad inkubacinis periodas snukio ir nagų virusui praeitų prieš atvykstant į Australiją — laive. Airija apeliavo į savo piliečius, dirbančius Britanijoje, kad jie nevažiuotų per šias Kalėdas namo ir neatvežtų epidemijos bacilų.

Spėjama, kad epidemija sukėlė Argentinos atsiūsta mėsa, kuri buvo sugedusi ir todėl atiduota Shropshire kiaulių ūkiams. Čia pirmiausia epidemija ir kilo kiaulių tarpe. Susirgęs gyvulis gali per 10 dienų apkresti šimtus kitų, patis nerodydamas jokių susirgimo ženklų. Todėl visoks galvijų judėjimas Britanijoje yra sustabdytas.

Britai turi daug geros veislės kiaulių ir galvijų. Todėl šioje srityje ekonomikai ir padaryta sunkių nuostolių, nes šiuo metu niekas iš užsienių nenori britų galvijų pirkti.

Naujas premjeras patyres politikas

CANBERRA. — Tragiškai žuvus Australijos premjerui Harold Holtui, premjeru tapo jo pakeičijęs John McEwen. Jis yra nuo 1934 metų Australijos parlamento narys. Yra buvęs keliose vyriausybėse vidaus reikalų, aviacijos, prekybos ir žemės ūkio ministeriu.

McEwen priklauso ūkininkų partijai (Country party), yra pats ūkininkas, augina avis ir kviečius keliuose ūkiuose. Politinę karjerą jis pradėjo organizuodamas ūkininkus į kooperatvius.

Naujasis premjeras anksti neteko tėvų ir nuo 13 metų pradėjo dirbti. Jis tačiau mokėsi vakarais ir tapo valdžios tarnautoju. Geras kalbėtojas ir administratorius, McEwen visą laiką laimėdavo parlamento rinkimus. Jis daug prisidėjo išplečiant Australijos prekybą su užsieniais ir ypač su Britanija. Jis kovoją prieš Britanijos įstojimą į Europos rinką, bijodamas, kad nuo to gali nukentėti Australija, netekusi savo prekės rinkos Europoje.

Premjeras McEwen valdys, kol didžiausioji Australijos partija — liberalai išsirinks naują vadą vietoj žuvusio Haroldo.

IŠ VISO PASAULIO

ANKARA. — Turkijos užsienio reikalų ministeris įspėjo Graikiją, kad ji Trace vietovėje bando pakenkti vietinių turkų interesams. Jei graikų valdžia nesiliaus skriaudusi turkų mažumos, Turkija būsianti priversta griebtis atitinkamų priemonių.

POINT PLEASANT. — Iš Ohio upės, kur penktadienį su visais automobiliais sugriuvo tiltas, dar buvo ištraukti trys laivonai. Žinomų žuvusių skaičius jau pasiekė 16. Dar apie 40 asmenų yra dingę, manoma — apsnė dugne.

LYNCHBURG. — Vieno ūkininko du vilkiniai šunys sudraskė kaimyno du vaikus, vieną 4, kitą 3 metų. Vaikų tėvas bandė šunis nuvaryti, tačiau ir jis pats nukentėjo. Gaujoje buvo dar du nepažįstami šunys, kurie policijai pradėjus juos gaudyti, pabėgė į mišką. Policija ūkininko šunis nušovė.

SAIGONAS. — Šiaurės Vietnamo pagerėjus orui Amerikos lėktuvai sustiprino puolimus. Juose sėkmingai dalyvauja ir naujai atsiūsti "A-7 Corsair II" lėktuvai, kurie skrenda iš lėktuvnešio "Ranger".

MASKVA. — Sovietų ekonomistai ragina vyriausybę išplėsti sovietų aukso produkciją. Daugiausia aukso gaunama Sibiro šiaurės rytuose, Magadano srityje. Sovietų spauda spėlioja, kad Amerika nenori pakelti aukso vertės, bijodama, kad sovietai daug pasipelns už savo aukso.

DA NANGAS. — Filmų aktorius Bob Hope atvyko į Pietų Vietnamą ir pradėjo savo kalėdinių koncertus. Jis jau 18 metų Kalėdas praleidžia su Amerikos kareiviais užjūriuose. Bob Hope numato Vietname būti 13 dienų ir pasirodyti su savo grupe 22 vietovėse.

R.YKJAVIKAS. — Islandijos žvejai šiais metais turėjo blogą sezoną. Sugauta ypač mažai silkų, kurios paprastai duoda Islandijai daug pajamų. Prisidėjo civilinis karas Nigerijoje, kuri anksčiau pirkdavo iš Islandijos daug džiovintus žuvis.

Ženeva. — Šveicarijos užsienio reikalų ministeris Willy Spuehler pradėjo naujas pareigas. Jis vienus metus bus Šveicarijos prezidentas, kartu eidamas ir senas pareigas. Vyriausybėje prezidento vieta iš eilės tenka nariui kiekvienais metais. Spuehleris jau buvo prezidentu 1963 metais.

Jasis partijos vadas taps ir premjeru. Liberalų partija yra Australijos valdžioje jau nuo 1949 metų. Kandidatais numatomi dabartinis gynybos ministeris Fairhall, užsienio reikalų ministras Hasluck ir išdo valdytojas McMahon.

Amerikos karinių jėgų jungtinio štabo viršininkas (dešinėje) generolas Wheeleris pareiškė vakar, kad demonstracijos prieš karą Vietname daugiau, negu kitos aplinkybės, ta kara praligina ir atneša tuos pačius Amerikai daugiau nuostolių. Paveiktas jis matomas su gynybos sekretoriumi McNamara.

KONGRESAS PADIDINO PENSIJAS

Mažiausia mėnesinė pensija bus 55 dol.

WASHINGTONAS. — Vienas svarbiausių 90-tojo JAV Kongreso pirmosios sesijos darbų buvo priimti nauja socialinio draudimo įstatyma, kuris pakels pensijas net 3.7 bilijonais dolerių ir palies apie 21 milijonus Amerikos piliečių. Senate grupė liberalų balsavo prieš įstatymą, nes kartu su pensijų ir kitų mokesčių pakelimu, įstatymas numatė suvaržymus paramos vaikams programai, įvedamas taisyklės, kad atskiros valstijos turi stengtis surasti šeimoms su išlaikomais vaikais darbus. Šiuo metu daug šeimų, ypač negrų tarpe, neieško darbo ir pragyvena iš šalpos.

Prieš šiuos varžymus pasisakė ir už įstatymą nebuvo sen. Kennedy, sen. Javits, Brooke ir kiti 13 senatorių.

Visos pensijos bus pakeltos 13%. Naujos sumos bus pradėtos mokėti kovo mėnesį. Ligšiolinis pensijų maksimumas buvo 142 dolerių per mėnesį, o minimumas — 44 dol. per mėnesį. Dabar mažiausia pensija bus 55 dol. ir didžiausia 160 dol.

Pakėlus pensijas, teks padidinti ir mokesčius. Ateinančiais metais visi, kurie gauna per metus 7,800 dol. algos, turės 4.4% daugiau mokėti mokesčių socialinio draudimo fondui. Po to, 1969 metais mokesčiai pakils iki 5.2%, o 1987 metais mokesčiai sieks jau 5.9%. Šitie mokesčiai dirbančiųjų ir darbdavių yra mokami lygiai, išskyrus tuos, kurie dirba patys sau.

Naujame įstatyme yra ir daugiau pakeitimų. Padidinamos medicinos, vaistų ir ligoninių privilegijos.

Gruodžio 3 d. Vilniaus Tiesoj pasirodė nepaprasta naujiena. Pranešė, kad lapkričio 25 Neryje rastas nužudytos moters lavonas. Tai buvusi Vera Sibitova, 44 d., maisto parduotuvės vedėjos pavaduotoja. Gruodžio 1 d. buvęs suimtas ir žudikas, Aleksandras Gerasimenka, 37 m. amžiaus. Naujiena ne įvykis, o faktas, kad Tiesa apie jį parašė ir "tik" 8 dienos po įvykio. (E)

Nigerijoje vykstančio civilinio karo priešininkai. Kairėje pulk. Gowon, Nigerijos vadas ir pulk. Ojukwu sukilusios Biafros vadas.

V. Vokietija vysto atominę energiją

BONA. — Vakarų Vokietija paskelbė penkių metų planą atominei energijai vystyti. Šis planas padarys Vokietiją vienu svarbiausių atominės energijos kraštų visame pasaulyje. Numatoma padvigubinti atominę reaktorių statybą. Vokietija turi daugiau skubėti, nes ji atsiliko nuo kitų valstybių apie 12 metų atomo energijos panaudojimo taikos reikalams.

Šiaurės Vokietijoje bus statomos dvi atomo energijos stotys, kurios bus baigtos 1972 metais. Dvi vokiečių reaktorių bendrovės: Allgemeine Alaeische ir Siemes-Halske bendradarbiaus su amerikiečių GE ir Westinghouse bendrovėmis šiose statybose.

Naujas vyriausybės planas pagreitinti atomo panaudojimą kainuos per penkerius metus 1.2 bil. dol. Iš tos sumos 262 mil. skirti naujų reaktorių statybai.

Dahomey perversmas

COTONOU. — Vakarinės Afrikos nepriklausomoje Dahomey respublikoje įvyko karinis perversmas. Prezidentas Christophe Soglo buvo nuverstas karininkų grupės ir patalpintas namų arešte. Vyriausybę vadovauja mažoras Kouandete. Jis pašalino kraštui sudaryti demokratine valdžią, kai ateis laikas.

Si respublika, panašiai, kaip ir Nigerija, yra pasidalinusi genčių pagrindais. Šiauriečiai nesugyvena su pietiečiais. Per septynerius nepriklausomos metus Dahomey turėjo jau tris perversmus.

Dahomey yra siauras žemės ruožas 415 mylių ilgio ir 77 mylių pločio tarp Viršutinės Volto ir Nigerijos. Gyventojų čia 2.3 milijonai. Anksčiau šį kraštą valdė Prancūzija.

Karinis revoliucinis komitetas turi 15 asmenų, nuo majoro iki puskarininkio laipsnio. Komitete, kuris dabar ruošiasi valdyti valstybę, šeši nariai yra iš šiaurinės provincijos. Nuverstas prezidentas buvo pietietis.

Alžire nusišovė sukilimo dalyvis

ALŽIRAS. — Alžire ro nepavykusio sukilimo prieš dabartinį prezidentą Boumediene, gyvenimas aprieto tik keliuose kariuomenės sarvybos tikrina pravažiuojančius automobilius. Svarbiausias susikirtimas tarp sukilėlių ir valdžios įvyko prie Bou Roumi tilto, kuri sukilėliai bandė peržengti, važiuodami į Alžirą. Čia korespondentai matė sunaikintų šarvuotųjų ir sunkvežimių. Iš jų sužalojimų atrodė, kad jie buvo pulsi iš viršaus — karinės aviacijos.

Sukilimo autoriai, vadovaujant pulk. Tahar Zbiri, pasislėpė kalnuose. Majoras Said Abidi, kuris buvo įgulos viršininkas sukilimo centre, nepavykus sukilimui, nusišovė.

ŽENEVA. — Policija nustatė, kad Šveicarijos kriminalinis medicinos ekspertas, kuris darė skrodimą neiškiomis aplinkybėmis Žyroje žuvusiam tarptautinės žmogų organizacijos veikėjui Jordonui, mirė kalnuose sušales.

VENGRAI VYKSTA IESKOTI DARBU I KOMUNISTINĖ RYTŲ VOKIETIJĄ

BERLYNAS. — Rytų Vokietija susitarė su Vengrija įsileisti kasmet apie 800 jaunus vengrų darbininkus dirbti mašinų, chemijos ir elektronikos fabrikuose. Manoma, kad vengrų darbininkų skaičius Rytų Vokietijoje greit pasieks 100 tūkstančių. Darbininkų bus įsileista ir iš Bulgarijos, Rytų Vokietija, prieš pastatydama savo "gėdos sieną", neteko apie 3 milijonų jaunų žmonių, kurie pabėgė į vakarus. Prisidėjo ir žemas gimimų skaičius. Dabar Rytų Vokietijai reikia importuoti darbo jėgą iš kitų valstybių.

Sukilimai silpnina graikų kariuomenę

BRIUSELIS. — Vakarų Europos kariniai sluoksniai susirūpinę Graikijos įvykiais, tvirtina, kad Graikijos kariuomenę rimtai palietė sukilimai ir perversmai, ypač po jų vyksta kariuomenės valymai. Daug gerai paruoštų aukštųjų karininkų buvo pašalinta iš pareigų po balandžio mėnesio karininkų sukilimo. Dabar vėl nemažai turėjo pasitraukti iš karinės tarnybos po karaliaus Konstantino bandymo atsijimti iš karinės chuntos valdžią.

Generolų ir admiralų pareigose buvo daug graikų, baigusiu karines štabo akademijas vakarių valstybėse. Buvo dalyvavusių Korėjos kare. Dabar valdžioje esą pulkininkai beveik visus juos pašalino.

Vakarų valstybėse nurodoma, kad samokslai ir suėmimai palaikė Graikijos kariuomenės drausmę. Kada generolas Peridis, kuris vadovavo graikų karinėms jėgoms Kipro saloje, įsakė daliniams ruošis važiuoti atgal į Graikiją, daug mažesnių dalinių — batalijonų ir kuopų vadų, netikėdami juo, patys kreipėsi į Atėnus, klausdami, ar vykdyti generolo įsakymą.

Nuo valymų ypač nukentėjo karo aviacija. Jos karininkai buvo palankūs karaliui, todėl valdžia daug suėmė ir daug paleido atsargon.

Pasieny prie Turkijos stovėjusių graikų dainių vadas gen. Nikitās Zalachoris su šešiais savo štabo karininkais perėjo į Turkiją ir pasiprašė ten politinio prielotščio.

Sukilimai ir valymai labai pažeidė Graikijos kariuomenės organizacijai ir pačią kariuomenę susilpnino.

Bolivijoj užsidedė natūralios dujos

SANTA CRUZ. — Bolivija sužinojo, kad ji turi nemažus natūralių dujų ir žibalo sluoksnius. Žibalo laukai yra Andų kalnų rėdėje ir Carta Cruz apylinkėse. Galia kad ši žinia apie žemės turtais atėjo smogus ir užsidedus labai gausiam dujų rezervui, kur greičius vėkdė Bolivijos valstybinė žibalo bendrovė. Dujos tebedera išeikvodomos apie 200 milijonų kubinių pėdų dujų per dieną. Tekė kiekis galėtų aprūpinti pusės milijono gyventojų miesta.

Iš Amerikos atveiti specialistai bando gaisrą užgesinti. Bolivija yra žinoma kaip vario, sidabro ir kitu metalų kasyklų kraštas. Paskutiniu metu susirūpinta paieškoti ir žibalo. Apkaiškrodimą neiškiomis aplinkybėmis Žyroje žuvusiam tarptautinės žmogų organizacijos veikėjui Jordonui, mirė kalnuose sušales.

Argentinos pasienį. Dėl to darbo Bolivija veda derybas su viena Oklahomos bendrove, kuri prašo už vamzdžių nutiesimą 60 milijonų dolerių.

Sis komunistų darbininkų judėjimas yra labai svarbus ir politiniu požiūriu. Komunistai visada skelbė, kad jų kraštuose bedarbių nėra ir negali būti. Gyvenimo patirtis tačia rodo, kad tik Cekoslovakijoje ir Rytų Vokietijoje nėra bedarbių, priešingai čia darbo jėgos trūksta. Tuo tarpu, Lenkijoje, Bulgarijoje, Vengrijoje ir ypač, Jugoslavijoje bedarbių vis daugėja. Netruksta jų ir pačioje Sovietų Sąjungoje.

Rytų Vokietija turi nemažai pramonės. Joje dirba labai didelis skaičius moterų. Statistika rodo, kad apie 47% visų darbininkų yra moterys. Iš 7 tūkstančių darbininkų Heinz Beimer garvežių dirbtuvėse Berlyne apie 3 tūkstančiai yra moterys.

Apie 76% visų Rytų Vokietijos moterų tarp 17 ir 60 metų amžiaus dirba. Jos dažnai vadovauja įmonėms, atlieka įprastus vyrų darbus plieno liejyklose, uostuose ir laivų dirbtuvėse.

Darbo jėgos trukumas Rytų Vokietijoje privertė Ulbrichto režimą statyti brangiai kainuojančią sieną, kad darbininkai nepabėgtų. Kitos komunistinės valstybės, neturėdamos savo gyventojams pakankamai darbo, siunčia juos į Rytų Vokietiją pakeisti pabėgusių vokiečių gyventojų.

Karalius atmetė valdžios sąlygas

ROTA. — Graikijos karalius Konstantinas kuris tebegyvena pabėgęs iš Graikijos. Romoje, kaip patikimi šaltiniai skelbia, atmetė karinės valdžios jam statytas sąlygas ir pats pareikalavo, kad karinė elunta tuoj "ravesių laisvę rinkimus ir pareistų nepavykusio sukilimo metu suimtus graikus.

Graikų vyriausybė apsvaustė karaliaus reikalavimus, tačiau nieko nepasakė apie rutarimus. Karalius pareiškė valdžios atsiūstam arkivyskupui Jeronimui, kad jis niekada nepasmerks savo motinos karalienės Frederikos ir pareiškė tvirtę, kaip reikalauja valdžia.

Graikijoje tuo tarpu, valdžia toliau suminėjimus visu kuriais ji nepasitiki. Ji ruošiasi pakeičti naują konstituciją ir suveikti revoliucinio referendumo konstitucijai priimti.

BELAWAYO. — Amerikos politikas Perry Goldwateris lankosi Polesijoje, kur jis turi tolimą giminaitį, vieno miesto mero Juricko Goldwasseri. Goldwateris pareiškė neritarius Amerikos politikai Polesijos atvyti.

Argentinos pasienį. Dėl to darbo Bolivija veda derybas su viena Oklahomos bendrove, kuri prašo už vamzdžių nutiesimą 60 milijonų dolerių.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių mokslo žinių populiarius perteikimas

JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.

GAUSUS SILDUMAS - MŪSŲ NESVEIKUMAS

— "Pasivaikšėjus dešrelėmis ir saldumynais" ...
"Mūsų Skautija" Nr. 40

Deja, kur per daug saldu, ten jokios vaššės, o gryna nesveikata. O kur per daug riebu (dešrelės yra perpildytos cholesteroliu), ten tikra mirtis. Nežinome iki šiol, tai ir "vaisinomis" didieji ir mažieji. Su šiomis Kalėdomis atgimime visi tikrai sveikatai: pradėjome ramaus gyvenimo sveikatai negu iki šiol gyvenome. Firmiausia nelietuviška kopūstgalvės ant savų pečių pakeiskime tikrai sveikomis lietuviškomis galybomis. Tada mes patįsime išpildyti ne tik Dievo, Žmogaus, Medicinos, bet ir Baden Powell (1857—1941), 1908 m. Jkūrusio Boy Scouts įsakymus. O jie visi į vieną vietą suneina ir iš kiekvieno mūsų reikalauja visų pirma nekenkti! Taigi, liaukimės save įvairiais nuodais žudę ir savų pavyzdžių savojus tokiomis žudynėmis žavėtis skatinti. Didžiausi šiandien žmonių žudikai yra ane aršiniai nuodai bei kitokie seniau žmonės vyravę kenksmingi chemikalai, bet... saldumynai, riebalai ir palaiddi liežuviai. O visų tų trijų giltinių didžiausias fabrikas yra jausmais nesutvirtavęs žmogus.

Kam daugiau Dievas davė, iš to daugiau ir reikalauja. Čia visi visų organizacijų vadai pirmiausia turi pajęgti būti sveikatos pavyzdžiu: jie pirma turi dvasiškai sustiprėti (kūno ir proto pajęgumo toms pareigoms dar toli gražu negama!), o tik tada imtis "jaunimui vadovauti", "senimui dangum kelį rodyti" bei "visiems organizacijos nariams organizacinius principus skiepyti". Su šiomis Kalėdomis atgimime tiesiai, kad ne auklėjimo sistema — viena ar kita — pedagogikoj yra svarbiausias dalykas, kad ne religinis auklėjimas bažnyčioj yra pagrindinis reikalas, o visų mūsų darbas — įgalinantis darbas tėvus, ypač motinas ir artimuosius pajęgti savam vaikui suteikti nuolatinį meilumą, glaudumą! Tai ir viskas. Atlikime visi tėvai, mokytojai, dvasiškiai, gydytojai ir visi kiti šį vieną vienintelį uždavinį — ir visi neatsidžiaugsime žmoniškais žmonėmis tapusiais mūsų vaikais. Tada prasidės mūsų tikras gyvenimas čia ant žemės. Mat, tik žmoniškam žmogui gali nurodyti sėkmingus gydytojo, kunigo, tėvo darbus bei pareigas. Priešingai, nežmoniškasis tapęs gydytoju, kunigu bei tėvu yra tikras mūsų ir žmonių visų nelaimių šaltinis. Tad šių švenčių metu pasiryškime žmoniškėt ir šviestis — jau tuomet būsime padarę pirmą žingsnį pastovios savos ir artimo laimės kūrimui.

Saldumynais apdumtos galvos

Šio krašto chemikas ir auklėtojas Ira Remsen (1846—1927), žymiausias čia universitete — Johns Hopkins University — profesorius šio šimtmečio pradžioje sintezavo sachariną (sachariną). Jis buvo labiausiai vartojamas cukralgė negaluojančiųjų maisto pakeičinimui vietoj cukraus. Už pusšimčio metų buvo išrastas kitas saldus chemikalas — kalciumo ciklamatas. Tai ciklamatinės rūgšties druska. Jų įvairios rūšys yra pagamintos. Jos nėra taip kaip sacharinas saldžios, bet už tai virinant nesunyksta ir nepalieka kartaus metalinio skonio burnoje, kaip kad su sacharinu atsitinka.

Na, ir prasidėjo amerikiečiams saldus gyvenimas. Iš pagrindų čia pasikeitė mitybos įpročiai. Visi pasinešė sumazinti maistingumą maiste ir įgausti liekną figūrą. Kaip sacharinas, taip ir kalciumo ciklamatas

neturi kalorijų — nėra maisto medžiagos. Jos tik saldu skonį suteikia. Už tai ir pradėjo saldinti savo gyvenimą visi šio krašto gyventojai. Minkštieji (saldieji) gėrimai čia imta gaminti ir vartoti astronomiškais kiekiais. Fabrikantai tokiu žmogaus galvos apdumimu pasinaudojo ir pradėjo gaminti įvairiausius "soft drinks" — jie visi ant vieno korpaliaus padaryti, tik kitaip pakrūtyti: visi jie ne su cukrum, bet su kalcijaus ciklamatu (calcium cyclamate) pasaldinti. Jie neturi kalorijų — nemaistingi. Jie neturi mineralų — vitaminų — taip žmogui reikalingų ir naudingų! Šitokie "dietary sweet drinks" amerikiečių yra pamėgti ir jie jų suvartoja 15% iš visų minkštųjų gėrimų suvartojamo kiekio. Kanada) gaminantis kalcijaus ciklamatą fabrikantas praneša, kad per paskutinius tris metus to chemikalo pardavimas pagausėjo vienu tūkstančiu procentų. Dabar pažūrėkim, kokios tokio saldaus gyvenimo yra pasekos.

Ne tik cukriniai, bet ir ne cukriniai ėmė dirbtinai saldinti savo gomurį

Minėta amerikiečių maiste stačiai revoliucija — saldumynų pagėrimas pradėjo nešti karčius vaisius. Tik pasiskaitykite! Dirbtinius saldumynus ėmė vartoti ne tik diabetikai, bet ir vaikai, sunkumoj esančios moterys, seneliai ir visokiomis ligomis sergantieji piliečiai. Dar to negana. Seniau diabetikai dirbtinių saldumynų mažai suvartodavo. Dabar pagausėjus tokių saldumynų suvartojimui, imta dar daugiau saldinti taip save valgi, naudojant dirbtinai pasaldintus ledus, uogienes ir presuotus vaisius.

Na, ir buvo pamirštas to dirbtinio saldumo neįgalumas sveikatai veikimas, nors visi žino, kad visko turi būti su saiku. Iki šiol buvo žinoma tik, kad minėtas saldus chemikalas — ciklamatas suminkština vidurius, bet visi nepaliuosuoja. Tai neblogai

Alvodo kultūrinioje šėštadienioose nepamirštama ir kūnui penas: užkandinis darbuotojai — Ona Rimkienė, Vera Stakenienė (tėdi), antroji eilėje svečiai, Marija Bosienė ir Antanas Stakenas. Garsiakalbi įrengia J. Adomavičius, M. D. Nuotrauka Liet. Foto Archyvo (A. Kezys, S. J.)

būtų su tuo chemikalu, bet pakūžūrėkim jo neįgalumą.

Wisconsin Alumi Research Foundation darbuotojai, P. O. Nees ir P. H. Daise, atliko sekancius tyrimus. Jie penėjo žiurkės tokiu maistu, kuriame buvo 5% ir 10% kalcijaus ciklamato. Pasirodė, kad žiurkės menkiausiai augti, nežūrint to, kad labai gausiai buvo maitintos. Dargiau vandens gėrė saldziai maitinamos žiurkės. Tiesa, taip maitinamos žiurkės normaliai veisėsi ir vaikus žindė. Kontrolinės žiurkės negavo to chemikalo. Jų žiurkiukai svėrė, vidutiniai 50 gramų. Gavusiųjų maiste 5% kalcijaus ciklamato žiurkiukai svėrė vidutiniai 42 gramus kiekvienas. O gavusiųjų maiste 10% to chemikalo — žiurkiukai vidutiniai tik 32 gramus tesvėrė. Visoms taip bandomoms žiurkėms kitais atžvilgiais maistas buvo vienodas.

Nesaldinkim per daug savo gyvenimo — tapsime nyktukais

Minėtas dabar atliktas sudėtingas tyrimas sukėlia žmogui daug klausimų. Reikės tolimesniais tyrimais išsiaiškinti, ar tik žiurkės neužaugomis padaro minėtas saldus chemikalas, o gal jis panašiai veikia ir kitus gyvius — žinant ir žmogų? O jei mažiau to saldumyno vartosime, tai kokios tada pasekos gausis? Juk dangelio gyvių medžiagos apikaita yra panaši. O jei panašiai kaip žiurkės, ims nyktukais — neužaugomis versti amerikiečius tas dirbtinis saldumas savo gyvenimo, kur tada mes dėsimės? Viena yra tikra: jau šiandien būkime atsargūs su priedeliniu vartojimu taip čia vadinamų "minkštųjų gėrimų" — "soft drinks". Tokie gėrimai visiems žmonėms yra nesveiki —

juo labiau tiems, kurie bet kokiu būdu negalauja. Jei tokie gėrimai neįgalumai veikia į gyvybę, tai jie tikriausiai žaloja ir kitus organus. Gydytojai dabar pradės intensyviau tirti tokių gėrimų žalą. Kol jie tyrinėms, mes nesauskime, meskime nuodus, o pradėjime gerti vaisių — daržovių sultis. Darbū ir išaidų daug daugiau, bet už tai brangiausio turto — sveikatos mes taip greit neprarasime.

Lietuvos žydus šį kartą mums pavyzdys

Vaisių ir daržovių urmo sandėlį ant State St. prie 71 užvadinant Economy Wholesale Produce Co. laiko iš Kražių atvykusio izraelito žentas. Atvykusysis tvirtina, kad jo tėvai Kražiuose slėpė lietuvius nuo kazokų per garsiąsias Kražių skerlynas. Pasikeitė laikai — dabar neseniai lietuviams prisiėjo izraelitų slėpti pas save... Neblogi, matyt, buvo žydai. Protingas yra ir minėto sandėlio vedėjas.

Išsinekus su juo, kad saldumynai nesveika naudoti, jis tvirtina, kad Čokus perkas ne gėrimui, bet savo automobilio bumperio nuo rūdžių nuvalymui. Dar daugiau: jis savi žmonai savų laikų persivarius benešančiai į namus visokius "soft drinks", griežtai uždraudė tokius niekus namuose laikyti. Vietoj visokių nuodingų gėrimų, taip dabar visai pamėgtų, jis naudojo su visa šeima vaisių sultis, vaisius ir daržoves. Dabar taip sveikai užaugintas jo sūnus jau irgi sūnaus susilaukė šeimą sukūręs, ir vien tik vaisių sunkų, vaisius ir daržoves naudoja. Taigi, protingi žmonės, jau ketvirtoji karta čia Amerikoje pajęgia maitintis sveikai.

LIETUVIŲ FONDO NARIAI

S. m. lapkričio mėn. Lietuvos Fondas padidėjo šiais naujais nariais: \$1,000. — Dr. Jonas Basanavičius Atm. Inašas — paukojo Tomas ir Teklė Sereikai; Po, \$500 aukojai: Kun. Mykolas Kikėlas ir Jonas ir Verutė Paovijai; \$250. — Lietuviai Jurbarkiečiai; \$200. — Fulgentas ir Marija Janonai. Po \$100: — a. a. Eugenijos ir Onos Bertušienės Atm. Inašas, kun. Juozas Prunskis, Antanina Puškoriūtė, x (prašė pavarde) nėskelebi, kun. Antanas Juška, a. a. Kazimiero Slenio Atm. Inašas, a. a. Majo ir Antano Rackos Atm. Inašas, Mindaugas ir Regina Banionai, LB New Jersey Apylinkė, Rolandas Katnas, Ramona Kanašaitė, Mž. Antanas Juceviškis, a. a. Jurgio ir Agotos Sėdų Atm. Inašas, a. a. Ramono Dufskio Atm. Inašas, a. a. kun. dr. Igno Boreišo Atm. Inašas, Detroito Dramos Sambūrys, Marijona Drukėnienė, Vidmantas ir Vita Matusaičiai, a. a. Gen. Konsulo Vytauto Stašinsko Atm. Inašas, a. a. Stasio Zizniausko — Ziko Atm. Inašas, Jonas Algis Navickas, Ateitininkų Medikų Korporacija "Gaja", Balys Brazdžionis.

Danutė Kezylė, kun. Algimantas Kezys S. J., Viktoras Motušis.

Tuo pačiu laiku savo įnašus padidino:

Dr. Juozas ir Agnė Kiziai iki \$1,000, Dr. Augustinas aučis iki \$800, Ateitininkų Sėdų. Sajunga iki \$200, Emilijos Vilėnšienės Atm. Inašas iki \$300, Tomas ir Teklė Sereikai iki \$500, Veter. Gyd. Antanas ir Halina Milakniai iki \$1,000, Jonas Gužaitis iki \$300, Nežinomo Lietuvos Karlo Inašas iki \$540, Zuzana Arlauskaitė - Mikšienė iki \$125, LB Grand Rapids Apylinkė iki \$178,09, Antanas Kruklys iki \$200, vysk. Kazimiero Paltauro Atm. Inašas iki \$160, Vladas ir Regina Ingelevičiai iki \$200, Konstancijos Plechavičienės Atm. Inašas iki \$150, Jurgio Eidukevičiaus Atm. Inašas iki \$141, Lietuvių Tėsininkų D-jos Chicago Skyrius iki \$400, LB Chicago Apygardos Valdyba iki \$200, Juozas Kapočius iki \$300, LB Auroros Apylinkė iki \$195,

Viktoras ir Antanina Masaiečiai iki \$500.

S. m. lapkričio mėn. 1 d. Lietuvos Fonde buvo \$381,364.17 pagrindinio kapitalo ir 1707 pilnateisių narių. LF adresas: 6613 S. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629.

Chicago po 20 metų

Chicago nejudomojo turto tyrinėjimo (Real Estate Research) korporacija pranešė, kad po 20 metų šio miesto vietovose mokyklose labai mažas nuosimtis beliks baltųjų mokinių.

Baltųjų mokinių nuosimtis miesto mokyklose, kurs dabar būna vos 41,5%, iki 1980 metų nukris iki 31,5%. Spalvotųjų nuosimtis, kurs 1965 metais buvo 28,1%, apie 1980 metus bus 42,9%. Chicago miesto gyventojų skaičius iki tol iš 3,627,000 nukris iki 3,391,000. Dėlto, korporacija siūlo nebaltaųjų priaugliui duoti progą plėstis kur nors Chicago metropolijoje srityje, tai yra užmiesčiuose.

Mes mokame ant visų sutaupyti

MIDLAND SAVINGS

4040 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632
Telephone CL 4-4470
August Saldukas
Chairman of the Board

Padidintas dividendas ant visų taupymo sąskaitų

4 3/4%

on savings accounts

5 1/4%

on investment bonus

NUO SAUSIO 1 D., 1967
Sąskaitos apdraustos iki \$15,000.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVE., CHICAGO, ILLINOIS 60632

MARQUETTE PARK - AMERIKOS LIETUVIŲ SOSTINĖJE

80 MILIJONŲ PERSOKUSI BENDROVĖ

CHICAGO SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

6245 SO. WESTERN AVE. CHICAGO, ILL. 60636 GR 6-7575

CHICAGO SAVINGS AND LOAN BENDROVĖ, viena tarp žymesniųjų krašto finansinių įstaigų, aptarnauja šios apylinkės gyventojus pavyzdžiai, saugiai ir pelningai jau virš 43 metus, visada prisilaikydama saugumo ir išmokėdama, palyginamai, aukštą dividendą. Per paskutinius 10 metų Chicago Savings išmokėjo savo taupytojams virš 14 milijonų dolerių dividendų.

Chicago Taupymo Bendrovė stengiasi būti stipri finansiskai ir teikti pačius geriausius patarnavimus savo taupymo ir skolimo nariams.

Mes bendradarbiaujame su vietinėmis lietuvių organizacijomis, noriai prisidedami darbais ir finansais, kad galėtumėte pasiekti geresnių gyvenimo sąlygų. Kviečiame visus taupymo ir paskolų reikalus kreiptis į Chicago Taupymo ir Skolimo Bendrovę išaugusią iki \$84,000,000.00 turto įstaiga.

CHICAGO SAVINGS BENDROVĖ kviečia visus lietuvius, ypačingai tuos, kurie dar nesate apkanę mūsų 84 milijonų dolerių finansinės įstaigos, vienos įdomiausių visoje Chicagoje.

Atsižvelgiant pamatysite gelėmis išpuosta pirmą įstaigos aukštą, Laimės šaltinį — Wishing Well, per kurį surenkama ir išdalinama kabinetai daug kitų įrengimų bei patogumų, kuriais per metų metus naudojasi mūsų taupymo ir skolimo nariai.

Ypačingai kviečiame vaikų tėvus pradėti taupyti vaikų mokslui reikalingus pinigų. Mes turime specialų skyrių, kuriame taupomi mokslui reikalingi pinigai (College Bonus Savings). Šiame skyriuje laikomiems pinigams mokami patys aukščiausi dividendai, net iki 8 1/2%. Šiandien moksliai kainuoja nuo \$6,000 iki \$12,000 ir daugiau. Jei pradėsite mažais mėnesinėmis indėliais taupyti nuo vaiko jaunų dienų, tai nei neapžiūrėsite, kai sutaupysite mokslui reikalingus pinigus. Galite pradėti \$2.50, \$5.00, \$10.00 arba net \$25.00 sumomis į mėnesį. Kai padėsite 200 kartų po \$25.00, tai susidarys reikalinga suma. Tokiu būdu bus užtikrintas jaunimui reikalingas mokslas. Vaikams bus lengvesnė ir gražesnė ateitis, o tėvams ramesnė sąžinė. (Šio mokslo taupymo skyriaus nereikia sumaišyti su dabar garsinamu Certificate taupymo skyriumi).

Valdyba: direktoriai ir visi tarnautojai Jūsų lauksime.

JOHN PAKEL Sr., Prezidentas

4 3/4%

METAMS

VISUOSE TAUPYMO SKYRIUOSE

PATOGIOS VALANDOS:

MONDAY	12:00 P.M. — 8:00 P.M.
TUESDAY	9:00 A.M. — 4:00 P.M.
WEDNESDAY	Closed All Day
THURSDAY	9:00 A.M. — 8:00 P.M.
FRIDAY	9:00 A.M. — 8:00 P.M.
SATURDAY	9:00 A.M. — 12:30 P.M.

2 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — TUESDAY, DECEMBER 19, 1967

LIETUVIŲ JŪRŲ SKAUTIJOS ŽINIOS

REDAGUOJA ZUZANA JUSKEVIČIENĖ

Rašinius siųsti toliau adresu: 1616 So. 49th Ct., Cicero, Ill. 60650

1967 M.

NR. 23 (52)

SVEIKINIMAI

Kristaus gimimo šventė, šventų Kalėdų proga sveikiname mielas seses ir brolius Jūrų skautes, skautus ir vadoves, vadovus, kad broliška meilė ir jūrinė skautiška dvasia lydėtų visus jūsų žingsnius skautavime.

Džiugių švenčių ir gero vėjo.

Budėkime —

J. v. s. A. Gasnerienė,
Vyriausia skautininkė

J. v. s. E. Vengianskas,
Vyriausias skautininkas

KALĖDOS

Kalėdos — tradicinė šventė, ji simbolizuoja Kristaus gimimą, įvykusį prieš du tūkstančius metų. Visas krikščioniškas pasaulis siekia šią šventę išryškinti — įprasinti. Kaip moteris, į šią šventę, jos nuotaikas įsoka ir pigūs biznierių. Tenka pripažinti, kad dažnu atveju jiems pavyksta ramybę sudrumsti ir dvasines nuotaikas nuslopinti. O žmogui vis dėlto reikalinga, karts nuo karto, susikaupiti, leisti dvasiai pasireikšti. Žmogus yra psichofizinė būtybė, — netikslu ir neteisingai vieną jo prigimties dalį nuneigti.

Mes, lietuviai, Kalėdų švenčių nuotaikas esame įpynę j tautinius, šeimyninius papročius, kas ryškiausia atsispindi Kūčiose. Pačios Kūčios tai yra iškilminga šeimyninė vakarienė, į kurią skuba visi šeimos nariai, iš visų kraštų — šį vakarą visi stengiasi būti savo tėvų namuose, tėviškėse. O kuris tą vakarą negali būti drauge su visais šeimos nariais — liūdi. Tai jis atsiemena visus metus. Kūčių metu šeimos nariai, šventiškai nusiteikę sėdasi už vieno šventiš-

kai parengto stalo. Tradicinėje šeimoje, tėvas — šeimos galva ir autoritetas, jis sėdasi stalo gale, jis laužia plotkele ir ją dalina šeimos nariams. Šiuo veiksmu tėvas iš pakviečia visus atkreipti dėmesį į dvasines, amžinas vertybes, pakviečia susikaupiti ir pamąstyti apie antrąją žmogaus prigimtį — dvasinę. Tėvas, maldos žodžiais kaupia šeimos dvasią. Tai šventė, kur pateikiama dvylika skirtingų valgių. Kur, pagal tautinę lietuvių mitologiją, gyvulėliai tvartuose prakalba žmogaus kalba.

Kada mirusiųjų dvasios ateina vidurnaktį pasivaikinti šios vakarienos likučiais. Kada merginos, burtų keliu, siekia sužinoti, kuri pirmą ištekės ir t. t. Taip šeima susirinkusi už Kūčių stalo išgyvena dvasines, šeimynines nuotaikas, perpintas skautininkų charakteriu.

Ir iš tikrųjų, kaip tik ateina Kūčių metas, tai gimusiam, augusiam Lietuvoje, taip vaizduotė ir prisistato tėviškė ir kalėdinės nuotaikos joje. Žmogus, rodos, taip ir matai, plačiu ratu apie sodybą laukus, snuodžiančius balto sniego pataluose,

LJS Baltijos Jūros adjutantas j. p. M. Maksvytis raportuoja tuntininkui v. v. K. Oželiui.

keliuose matai eiklius, ristus žirgus įkintus rogėse ir girdele žvangantius skambučius: din-din, dan-dan... Matai žmones roginis skubantius į raras, į organizuotą dvasinį susikaupimą. Ir matai ir išjauti gyvai visą žiemos meto Lietuvos kaimo idiliją širdžiai taip artimą, miela miela...

Taip, tai buvo ten, tada — Lietuvoje... Dabartinė mūsų gyvenama aplinka, didmiesčio aplinka yra skirtinga, ji pasižymi gyvai visą žiemos meto Lietuvos kaimo idiliją širdžiai taip artimą, miela miela... Taip, tai buvo ten, tada — Lietuvoje... Dabartinė mūsų gyvenama aplinka, didmiesčio aplinka yra skirtinga, ji pasižymi gyvai visą žiemos meto Lietuvos kaimo idiliją širdžiai taip artimą, miela miela... Taip, tai buvo ten, tada — Lietuvoje... Dabartinė mūsų gyvenama aplinka, didmiesčio aplinka yra skirtinga, ji pasižymi gyvai visą žiemos meto Lietuvos kaimo idiliją širdžiai taip artimą, miela miela...

ŠVENČIŲ METAS — MĄSTYMO METAS

Juo kurio mūsų bus daugiau mąstyta, planuota — to ir žingsnis bus tikresnis, sekmingesnis. Švenčių metu būtina rasti laiko ir vietos pažvelgti į savo dvasinį vidaus pasaulį.

Pravartu patikrinti savo santykį su didžiosiomis dvasinėmis vertybėmis, kaip tai: meilės, gerio, grožio ir teisingumo principais. Būtina sužinoti, kaip toll esama nuo šių dvasinių vertybių ir kaip jas įsivaizduoti, kaip jomis grįsti savo mintį ir žingsnius. Mąstyti, kaip jaunoje dvasioje žiebtis šviesesnį mokslo žiburėlį. Kaip savo dvasioje įdiegti altruistinę meilę: draugui, mokytojui, kaimynui — žmogui, neatsižvelgiant kokius įsitikinimus jis turėtų, kokia kalba kalbė-

tu, kuriame pasaulio krašte gyventų. (Apie savo šeimos narių meilę čia nekalbama, nes ji yra įgimta ir natūraliai reiškiasi, be išorinių ar vidinių pastangų. Žinoma, yra išimčių bet apie išimtis mažiausia kalbama...). Būtinai siekti pažinti tiesą ir ją gerbti, kaip individių ir tautų taikaus ir ramybės laidą. Išmokti gerbti teisingumo principą, kaip valstybės laimingo, sekmingo valdymo laidą. Siekti išsiugdyti gėrio pajautimą. Pasvarstyti, kaip pažinti tikrąjį grožį, kaip siekti jo aukštesnio lygio savo ir žmonijos džiaugsmui.

Gerbiamos tuntų vėliavos. Iš kairės į dešinę: s. Z. Juškevičienė, j. s. A. Gasnerienė, j. p. D. Bylaitienė, v. v. K. Oželis ir j. p. M. Maksvytis.

Tai dvasinės vertybės, tai jauno žmogaus dvasinio augimo — asmenybės ugdymosi išeičiai bazės, nuo kurių nusigręžti ar nultoli yra ir negarbinga ir pražūtinga, kaip pasikiram individiui, taip ir tautai. Istorija ir liudija, kad tautos, kurios garbino vien medžiagines gėrybes — aukso veršį — senai liko tik sąsaramis rašytos istorijos lapuose...

Tai mintys, kurios ir aidi kalėdinių varpų garsuose. Z. J.

(Kadangi LJ Skautija apjungia mažamečius: udrutes-bebriukus ir suaugusius virš dvidešimt metų, tai rašant mintį for-

muoančius straipsnelius siekiama pasiekti vienus ir kitus — mintims perteikti ieškomas vidutinio lygio stilius. Redaktorės prieraštas).

GERASIS DARBELIS

Artėjant Kalėdoms žėri turtingos krautuvų vitrinės, nešini ryšuliais, skuba žmonės su šypsenom veiduose. Ir mes lietuviai kartais pasimetam šioje blizgučių jūroje, pamiršę tikrąjį Kalėdų prasmę ir vargantį savo artimą.

Tik LJS jūrų skautės ir skautai, kurie pėnai lankė Oak Forrest ligoninėje lietuvių senelius, niekada nepamirš tu tamsių koridorių, kur retai tamskamba linkms juokas, ty liūdnų veidų pilnomis skausmu ir neviltingomis akimis. Todėl, šmet, gruodžio mėn. 9 d. dar gausesnis būrys sesių ir brolių susirinko paguosti ir palinksinti ligos ir senatvės prislėgtus savo tautiečius.

Seneliai, kurie buvo pajėgesni jau buvo susirinkę salėje. Kitus silpnesnius, aklos broliai atvežė kėdėse iš palatų. Tuo tarpu sesės kartu su Lietuvos Dukterimis padėjo vaisių stalą. Gerb. kun. Gureckui sukalbėjus malda jūrų skautų vardu malonių švenčių palinkėjo "Baltijos Jūros" tunto tuntininkas v. v. K. Ože-

šiam gerajam darbeliui praveisti vadovavo j. p. Vena Lauraitienė. Padedama sesių: Grybauskienės, Paškevičienės, v. v. I. Jurgilienės, v. v. Br. Stravinskienės, v. v. D. Bilaišienės, A. Matutyės, Z. Bilaišytės ir V. Lauraitytės supakavo 50 pakietėlių. Ligoninėje dalyvavo: Vyr. Skautininkė v. s. Al. Gasnerienė, "Juodkrantės" tunto tuntininkė, j. p. D. Bylaitienė, j. p. V. Lauraitienė, v. v. D. Bilaišienė, v. v. R. Kviklytė, v. v. G. Garbonkienė, ir "Valvos" laivo sesės: v. v. L. Balukaitė, v. v. Lauraitytė, v. v. Z. Bilaišytė, v. v. R. Jurgilaitė, v. v. D. Narytė, v. v. Kr. Stonkutė, R. Šlapelytė, A. Karaitytė, J. ir V. Konkulevičiūtės, L. Gasnerytė. "Baltijos Jūros" tunta atstovavo tuntininkas v. v. K. Oželis, ir broliai G. Karaitis, R. Radis, A. Naris, A. Byla, R. Grybauskas ir K. Oželis.

Pamatę lietuvių senelių vargšų buitį, liūdni važiavom namo, bet giliai širdyse jautėme pakilimą, kad nepatingėjome atvykti ir suteikti jiems bent truputį džiaugsmo. Su didesniu džiaugsmu lauksime Kristaus Gimimo šventės, atlikę šį gerąjį darbėlį. Juodkrantietė

LSS Akademines Jūrų Skautijos Korp! "Gintaras" — Dešimtmetis

Visi bėgame laike ir nubėgtą kelią matuojame laiko metais. LSS Akademines Jūrų Skautijos Korp! "Gintaras" laike yra nubėgęs jau dešimmetį, šis jų bėgimas yra atžymėtas prasmingais darbais, kaip Jūrinei skautijai, taip ir tautinei kultūrai. Korp! Gintaro šūkis jau pats daug ką pasako, štai: "Nuo amžių eina mūsų žemė, iš amžių kyla mūsų tauta". Šis giliasprasmis šūkis ir yra korporacijos veiklos gairės. Gintariečiai dešimtmečio sukaktį atžymėjo iškilminga švente, kuri įvyko š. m. gruodžio mėn. 9 d.

Džiugu pastebėti, jog šventės metu davė žodį trys junjorės ir aštuoni junjorai. Reikiška, korporacija yra augimo stadijoje, atseit, Korp! Gintaras dar ilgus metus gyvuos, — duos Jū-

rių skautijai vadovus, o lietuviškas gyvenimas turės tautiniai giliai sąmoningą akademinį sambūrį — stiprų lietuvišbės atsparos vienetą.

(Plačiau apie Korp! "Gintaras" dešimtmečio šventę bus pateikta sekančiame numeryje). Z. J.

Organizuojama talka Danos statymui

Pasklidus kalboms, kad kompozit. Jul. Gaidelis operai Danai statyti atsirado sunkumų, Bostone ir jo apylinkėse pasiskardeno žmonės, kurie to veikalo statytojams ryžosi stoti į talką. Visų pirma bičiuliško rūpesčio parodė smuikininkas Iz. Vasyliūnas ir jo šeima. Lawrence, Mass., gyvenanti p. Ieva Brox, veikli talkos dvasios moteris, taip pat ryžosi atėiti pagalbon. Jinai jau atmušdino Danos partitūros porą kopijų. Tai yra didelė dovana komp. Gaideliui, nes partitūros originalui kur nusimetus, dabar turimi dar du jos egzemplioriai.

Šiuo metu p. I. Brox pradėjo sudaryti fondą Danos orkestro partitūras perrašyti. Bostono konservatorijoje ji surado kelėta studentų, kurie iki 1968 m. pavasario žadą pasiimtą darbų baigti. Orkestro partitūras perrašymas yra sudėtingas darbas, ypač reikalaujantis nemaža laiko, tad ir atlyginimo suma perrašinėtojas susidaro gana stambi. Fondo organizatorė p. Brox tikisi, kad jos pastangas parems lietuviai ir amerikiečiai. Danos autorius komp. Jul. Gaidelis ir libretistas St. Santvaras p. Ieva Brox iš anksto dėkoja už sunkaus darbo ėmimąsi. Reikia tikėtis, kad geros valios moters pastangas tikrai parems Bostono ir jo apylinkių lietuviai.

BUY U.S. SAVINGS BONDS WHERE YOU BANK OR WORK

LJS Juodkrantės tunto tuntininkė j. p. D. Bylaitienė priima raporta iš komendantės valt. K. Stonkutės. Toliau matosi j. p. V. Lauraitienė, v. v. I. Jurgilienė, j. s. A. Gasnerienė.

POVILAS LAURINAVIČIUS BE DRUSKOS...

(ROMANAS)

50

Patriotizmas, krikščioniškas dėsnis nekoridnuojamas, sovinizmu virtę; nacionalizmas tipo žmogžudis! Galite, mon ami, atviromis akimis stebėti mūsųose ir kitur, ypač, kas kaimynistę daros. Ir tai vyksta tariamai, krikščioniškose, kaip ir pas mus, šalyse. Kokia yra mano, savijauta nuo šios epochos pradžios, kada tapau "už įstatymo ribų" daiktai, galite įsivaizduoti. Iš už, lyg bulius su atstatytais ragais, kraujais pasruvusiom akim, alkoholiu dvokias, kas uniformuotas susiveržęs diržais, pakreipęs žandą prašniokščia: "Prakeikta dvarininkė". Ir visa tai — "vardan tos Lietuvos", jo nuomone.

Vytautas stebėjosi, klausėsi su neįprastu dėmesiu jos dėstymo. Jos balse, išraiškų slėpėjo gitus gyvenimo pažinimas, kancija ir paniekinto žmogaus skundas. Ji tęsė: — Mūsų klasė nuversta nuo gyvenimo kelio ir sutrypta. Į mūsų padėties vietą atsisisto vidurinioji, gausiausiaji visuomenė, ūkininkai ir valdininkai, kurie savo padėtim pranašėsi, baigia pastaruosius užuiti. Šio visuomeninio persiformavimo auka tapo manoji klasė. Vidurinioji klasė nesugebėjo taip pat "socialinio teisingumo" įvykdyti, nes jos apačioje esanti žemoji klasė, mažiečiai, bežemiai ir dar-

bininkija, minėtu "teisingumu" nepatenkinta. Šioji siekia iškilti "į paviršių", nustumus apačion net ir su užsienio pagalba virš jų esamas klases. Jų "iškilimas" ir "apačion nustūmimas" virš jų esamų klasių, taip pat, "socialinio teisingumo" vardu grindžiamas. Pastebėtina, mon ami, kad bent kokio pobūdžio užmačių siekia maskuojami visad gražiausiom kaukėm — idėjom, gėriais, išlaisvinimais ir kitais briliantiniais vardais. Kalbant apie dabartinės klasės "socialinį teisingumą" charakteringa tai, kad mus sutrypus, nieko teigiamo iš mūsų nepasisavinta, išskyrus mūnyse buvusį blogį, supuvimą. Neišnyko nei "ponas, ponija, panelė" (pan, pani, panienska), nei jų kvailai tuščios manieros, beždžioniavimas ar nauji "baudžiauninkų" ieskojimas. Pasisavintos iš mūsų blogybės reiškiasi per dėm grubių, sakyčiau, nešlifuotų formoj. Jei katalikiškame krašte krikščioniškas dėsniais nepažabotas viduriniojos visuomeninės klasės "teisingumo" jausmas nesugebėjo "tautos vardu" įvykdyti "socialinio teisingumo" ir atitinkamai įvertinti padėtį, tai ko gi galima būtų gero tikėtis, jei, pagoniškam rytū vėjui pūstelėjus, žemoji klasė užviešpatautų? Numatyti ir tam ruoštis mums reikia didžios dvasios, šviesios protų, pilna to žodžio prasme, inteligentų. Iki šiol matydavau pataikūnus, pirštais į kitus badančius egzektorius. Kaip joms atrodo, mon ami, ar aš teis? Ar išmestina visai iš tautos narių tarpo, kas yra jau padaryta. Prašau atsakyti atvirai.

— Jūsų samprotavimus tenka svarstyti ir su jais sutikti, — tarė Vytautas.

— Jei taip, pavaišinsiu jus dar ir muzika.

— Puiku!

— Prisipažinsiu: dar nesu nusivylusi gyvenime muzika. Ji mane gaivina, pakelia nuo žemės.

Ponia Krivičienė sėdosi oriai prie fortepiono. Vytautas pastebėjo, jog nuo skambinimo išdidulios net duobutės klavišuose. Jos miklūs pirštai uoliai šokinėjo po klavitūrą, išgaudami vis garsesnius, puikiai apvaldytus akordus. Jautėsi dar nus sąskambis, išgautas igudusių rankų. Saulės spinduliai krito iš šono pro langą ant jos veido, ir Vytautas galėjo stebėti jos išraišką, kuri priklausomai nuo muzikos turinio, pastebimai keitėsi.

Ji skambino Sibiliaus "Finlandija" ir muzikos garsuose gyveno. Vytautas stebėjosi jos sugebėjimais ir pamastė, kodėl nepasinaudojo vaikystėje jos muzikos, kalbų mokėjimo talentais, gausia biblioteka ir, gal būt, dar daugiau kuo.

Ponia Krivičienė išlydėjo Vytautą su malonių šypsniu.

— Praskaidrinęs mano gyvenimą, nedink, mon ami, prašau, — ir, nuėjo prie inekencijos ožkos.

Vytautui buvo gaila senutės.

Veversėliams ir daugeliui kitų paukščių įvairiais balsais čiulbant, grizo jis į Savūnus, kur dėdės Mato sodyboj susitiko su Jadvyga Raudiene. Ji Vytautą pa-

mačiusi — pravirko. Jo paguosta apsiramino ir pareiškė:

— Nežinojome, kokie laimingi buvome. Tik netekus brangaus žmogaus, pradėdame jį įvertinti. Mūsų gyvenimas be vilties, šviesesnės ateities. Neteke Salės, laidojam ir save. Matas plaukus rauna nuo galvos, kad nepaklausė anuomet išmintingo patarimo.

Gaila buvo Vytautui ir Jadvygos. Eidamas pro šalį Goštauto sodybos, Vytautas pastebėjo Goštautą prieangy, bet anas Vytautą pamatęs, dingo susigūžęs tamsioj priemenėj.

Pavakry tėviškės sodyboj buvo plakamos dalgės, taisomi prieklėty grėbliai. Vyrai ruošėsi dobilus pauti.

Vytautas, užkorpęs klėty ant kablo sutanę, išsiplakė ir sau dalgę.

Sekantį ankstyvą rytą stėjo drauge su vyrais pradalgėn pauti rasutus, žydinčius ir kvapsnius dobilus. Nuo kaktos liejosi prakaitas, lipo prie kūno marškiniai. Dobilų kvapas, grynas oras ir fizinis darbas valė seminarįj alsuotus dulkiniu oru plaučius, skatino apetitą.

Vyrai bandė kunigėliui "užpencius pakirsti", bet jis nesileido ir "spaudė" prieš save besitabaluojantį Ulį. Dobilai virto pradalgėn, dūzgė bitės, blaškėsi į šalis žiogai ir sokinėjančios varlės. Motinos atneštų pusryčių blynai ir lauką buvo kvapsnis ir ypatingai skanūs.

Beamatant dobilai gulėjo pradalgėse. Moterys juos grėbliais blaškė, džiovino.

Visų buvo pakili nuotaika. Ulį Vytenis uždainavo:

— "Kai aš turėjau kaime mergelę"...

— Neduok Dieve taip, kaip Valiui, — tarė Ulis.

— Maudytis, vyrai! Į Salinį! — pasiūlė Vytautas.

Skaidriame vandeny išsipuksnojus, Ulis pareiškė:

— Ačiū, Vytautai, už talką! Daugiau nėra jums darbo. Patalkininkauti jūsų darbu mes negalėsime. Įrodėte, kad neprasciau už mus sugebate ir mūsų darbų dirbti. Išskitės.

Jūs talkininkaujate savo teigiama prigimtimi ir darote šį regimajį pasaulį kilnesniu, — atsakė Vytautas.

3.

Giedrąjį birželio mėnesio rytą, palikęs klėty kabanciją sutanę, sėdosi Vytautas ant dviračio ir nuvykęs į Zarasus, išklaukė kaip pasaulietis jaunuolis sv. Mišų. Pasigrožėjęs ežerais, miestu, kuriame mokėsi, leidosi Stelmūžės kryptimi.

Ažuolyne, Latvijos pasieny, aptiko žuvusiam vokiečių lakūnui paminklą. Dviratį parvertęs, sėdosi ant akmens ir mąstė: — Nesimėskink, žmogau, lįsti į tau nepriklausomą žemę, nes visad joj galą gausi!

Nuošalioj nuo žmonių gamtoj stebėjo puikų ažuolyną, klausėsi paukščių čiulbėjimo. Vejelium papūtus, ažuolyno glumoj išgirdo žmonių ir armonikos garsus. Ūkininkų darbymečio metu, nuošalioj vieto-

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:	
In Chicago \$16.00 per year, \$8.50 per six months, \$4.50 per 3 months. In other USA localities and Canada \$14 per year, \$7.50 per six months, \$4.00 per three months.	
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	

Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose	
metams	\$18.00
pusei metų	\$8.50
trims mėnesiams	\$4.50
vienam mėnesiui	\$1.50
Kitose JAV vietose:	
metams	\$14.00
pusei metų	\$7.50

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Pagerbė "Džiunglių" autorių

Pereitą savaitę prezidentas Johnsonas pasirašė Kongreso priimtą įstatymą, susijusį su skerdyklų ir mėsos paruošimo įmonių federaline priežiūra. Būdinga tai, kad į Baltuosius Rūmus buvo pakviestas pagarsėjęs rašytojas Upton Sinclair, kuris šio šimtmečio pradžioje pradėjo vesti kovą prieš nesantariniai tvarkomas skerdyklas. 1906 m. jo parašyta novelė, kurią jis pavadino "Džiunglėmis", sukretė Amerikos žmones. Toji knyga daugiausia prisidėjo prie išleidimo specialių įstatymų (The Pure Food Laws), kurių paskirtis buvo prižiūrėti ir reguliuoti maisto produktus. Bet kadangi tie įstatymai lietu tik tuos maisto produktus, kurie buvo gabenami iš vienos valstijos į kitą, tai atsirado daug spragų tiems įstatymams apeiti. Sakysime, jei kurios nors valstijos skerdyklos mėsa nėra iš tos valstijos išgabenama, tai federaliniai įstatymai negalėjo kištis į tos skerdyklos operavimą. Taip pat tie įstatymai negalėjo būti pritaikinti ir mėsos paruošimo įmonei, kuri operavo tik vienos valstijos ribose.

Tiesa, kai kurios valstijos turėjo savo įstatymus, kuriais buvo reguliuojamos skerdyklos ir mėsos paruošimo įmonės. Tačiau tie įstatymai palyginti buvo gana švelnūs ir, taip sakant, pro pristus žiūrėjo į daugelį trūkumų bei nesilaikymą pačių pagrindinių sanitariškų normų. Be to, visa eilė valstijų visiškai neturėjo įstatymų mėsos gamybai prižiūrėti.

Kongreso išleistas įstatymas yra pasinėšęs tą reikalą sutvarkyti. Nuo dabar visose valstijose skerdyklos ir mėsos paruošimo įmonės bus griežtai prižiūrimos pačių valstijų, o jei jos to nedarys, tai įsikis federalinė valdžia. Tai tokia esmė naujojo įstatymo, kurį prezidentas Johnsonas pavadino istoriškai ir rado reikalinga pakviesti garsųjį Upton Sinclairą į to įstatymo pasirašymo ceremonijas Baltuosiuose Rūmuose. Tuo būdu Sinclair buvo pagerbtas kaip asmuo, kuris tikrai daug prisidėjo savo "Džiunglėmis" prie pavaizdavimo tų baisių sąlygų, kurios buvo Chicagos skerdyklose. Po "Džiunglių" pasirodymo skerdyklose, kuriose, kaip būdavo sakoma, tik kiaulės žviegimas nėra sunaudojamas, buvo daug reformų padaryta.

Upton Sinclair, kuriam šių metų rugsėjo 20 d. sukako 89 metai amžiaus (jis gimė Baltimorėje 1878 m. rugsėjo 20 d.), prezidento Johnsono pakvietimą priėmė ir atvyko į Baltuosius rūmus, nors tai padaryti jam nebuvo

lengva: jis yra paliegelis, negali vaikščioti ir važinėjasi su ratukais.

Nėra abejonės, kad jam buvo malonu dalyvauti ceremonijose pasirašymo įstatymo, kurio reikalingumą jis iškėlė prieš šešiasdešimt metų. Tos ceremonijos buvo lyg apvainikavimas Sinclairo nepaprastos veiklos, — veiklos, kuri yra susieta ne vien su skerdyklų aprašymu, bet ir iškėlimu visos eilės socialinių negerovių. Pvz.: jo parašytos knygos "Oil", "Profits of Religion" ir kitos daug prisidėjo prie pravedimo įvairių reformų.

Medaliais ir ordinais švaistymasis Šaulių Sąjungoje Amerikoje

LAISVOJI TRIBUNA

Nepriklausomoje Lietuvoje garbingai veikusi Šaulių Sąjunga buvo patikimas karinis vienetas, mūsų valstybei sunkiomis valdomis drašiai stojusi talkon. Visuose Lietuvos miestuose, miesteliuose buvo šaulių būriai. Kiekvienas jų narys buvo patikrinamas prieš priimant į Šaulių Sąjungą. Kraštinieji lenkai, vokiečiai, komunistai visad bijojosi šaulių, kurie staiga ir nesigailindami sudrausdavo lietuvių tautos priešus. Šauliai buvo Lietuvos karinės vadovybės ziniroje, ginkluoti mūsų kariuomenės lengvaisiais ginklais. Pistoletus, daugumoje, pirkdavosi šauliai savo pinigais. Jie būdavo nuolat kariniai apmokomi, dalyvaudavo kariniuose žaidimuose — manevruose, ir t. t.

Po II Pasaulinio karo iš Lietuvos pasitraukė kai kurie šauliai įsteigę Šaulių Sąjungos skyrius JAV-se, Kanadoje. Lyg ir tęstinumui Lietuvoje veikusios Šaulių Sąjungos. Belgai čia nei mūsų kraštas, nei mūsų tėvynė, nėra nei ko saugoti. Čia nei mums duoda ginklų vietinės valstybės, nei kviečia talkon, nei ragina vykti Lietuvon okupantų mušti. Greičiausiai nepasitikime žiūri.

Organizaciniu požiūriu būtų tvarkoje, nors tiesioginių savo uždavinių negali ir negalės vykdyti. Atkeitus karinės paskirties veiksmams, telieka administraciniai ir siauresnio pobūdžio visuomeniniai reikalai.

Esu informuotas, kad tęstinumas varomas šaulių Sąjungai nepriimtomis priemonėmis. Pagrindė — beatodairinis šaulių Sąjungos medalių, ordinų švaistymasis. Lietuvoje buvo tūkstančiai šaulių. Iš didelio skaičiaus vis atsiranda išsiskiriančiai veiklių. Tokie, metų bėgime, būdavo apdovanojami medaliais ir pan. Apytiksliai iš tūkstan-

klausantis Juozo Daumanto šaulių kuopai Los Anželėje. Neįmanoma turėti apie 50% šaulių, vertų medalių, ordinų! Toksai žymenimis švaistymasis yra panikėtinimas garbingos šaulių Sąjungos, kokių prisimename iš nepriklausomos Lietuvos laikų, kokių įkūrė Vladas Putvinskis - Putvis, Matas Šalčius ir kt.

Toksai medaliais švaistymasis yra panikėtinimas tikrai garbingų lietuvių, už didelių nuopelnus savo Tautai gavusių garbinguosius žymenis.

Dėl šio reikalo protestavo Šaulių Sąjungos Centro Valdybos sekretorius p. Balys Pupaliūgis, visuotinio šaulių atstovų suvažiavimo metu Čikagoje 1967 m. rugsėjo 7 d., po ko jis pasitraukė net iš Šaulių Sąjungos. Yra ir daugiau protestavusių.

Yra sakanciu, kad medalių, ordinų lietuvių klijamas kelias į Centro Valdybos pirmiškumą.

Prašau atleidimo teisėtai, nusipelnusiai gavusių žymenis. Gal nekalti ir besišvaistanciai medaliais apkabinėtieji. Kalta vadovybė.

Kuopų vadovybės ir šaulių atstovai turėtų sustabdyti apgalvintą žymenimis švaistymąsi.

Centro Valdybos aplinkraštis siūlo visus mirusius šaulius laidoti su garbės sargyjomis.

1967 metis išleistas Šaulių Centro Valdybos aplinkraštis sako, kad miręs šaulys ar šaulė turi būti laidojami su šaulių garbės sargyba, karstas pridengtas lautine vėliava, laike pamaldų šauliai ar šaulės

stovi garbės sargyboje prie mirusio šaulio ar šaulės karsto, kapinėse atsisveikinant su vėlionimi karste, grabą dengusi vėliava sulankstoma ir atiduodama mirusiojo šeimai.

Man tai skamba gerokai panašiai, kaip būtų laidojamas valstybės prezidentas, ar bent jau išskirtinai pasižymėjęs tautas vyras.

Tokias iškilmingas, su garbės sargyjomis, laidotuves pripažįstu tik dideliems asmenims. Jei toks didelis, plačiajai apylinkai ar visai tautai, pagaliau net organizacijai išskirtinai nusipelnęs yra ir Šaulių Sąjungos narys, tai visai tvarkoj jį laidoti su garbės sargyba ir t. t. Bet tik ne eilini šauli.

Kuo tada išskirtume išorines didelio asmens ir eilinio šapuko, tegu tegu ir Amerikoje gyvenančio šaulio, laidojimo iškilmes?

Kaip minėjau, dabar JAV ir Kanadoje veikia Šaulių Sąjunga neturi ir negali turėti įsipareigojimų, buvusių nepriklausomoje Lietuvoje, kur šauliai tautai kritiškais atvejais iš kart stodavo su ginklu, rizikuodami savo gyvybe. Daugelis jų ir žuvo.

Amerikoje tokių šauliškų pareigų nėra ir nebus. O Lietuvoje eiliniai šauliai, mirę natūralia mirtimi, nebūdavo laidojami kaip didieji visuomenininkai ar prezidentai. Kas išgalvojo ir aplinkraščiu paskelbė nepriimtinas laidojimo apeigas mums svetimoje žemėje? Prieš tai taip pat protestuo-

ju ir siūlau aplinkraštį atliuti kamai pakeisti. Dabartinių amerikietiškių šaulių eilėse yra žilos senatvės sulūkusių, kurie toli gražu ne visi, jauname amžiuje išskirtinai pasižymėjo mūsų tautai savąja darbuote. Prie lokų karsto nesutikusių stovėti garbės sargyboje!

Iš čia trumpai suminėtu kai kurių pavyzdžių matyti, kad Amerikoje veikianti Šaulių Sąjunga nesiderina su Lietuvoje veikusia Šaulių Sąjunga. Viršūnėje sėdintieji neleistinai klammina visą reikalą.

Algirdas Gustaitis

KEISTI ŽMONES

— Žmonės yra tikrai keisti sutvėrimai, — tarė vienas vyras.

— Kodėl tu taip manai? — Tik įsivaizduok: šmitas per penkerius metus pats nė karto nepabučiavo savo žmonos, bet nušovė kitą vyrą už tai, kad tas pabučiavo jo žmoną.

MAMA LAIMĖJO PUSĖ

Bare kalbasi du kaimynai: — Tu vis dar tebegyveni su savo senom bėdom? — Taip, mudu su žmona tebesiginėjame. Bet šiandien ji laimėjo tik pusę ginčų. Kitą pusę laimėjo jos mama.

VAIKAI IR TEORIJOS

Pirm negu apsisvedžiau, turėjau tris teorijas apie tai kaip auklėti vaikus. Dabar turiu tris vaikus, bet nei vienos teorijos.

INVEST IN UNIVEST

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

Terminuoti santaupy lankštai (certificates) neša 5 1/4%.

Nuo spalio 1 dienos mokame

4 3/4 %

metinius dividendus investavimo sąskaitoms

UNIVERSAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

1800 S. HALSTED STREET CHICAGO 4, ILL. Phone HAymarket 1-3070

Visos sąskaitos iki \$15,000.00 apdraustos JAV vyriausybės agentūroje.

Universal Investment Share Account

vėj, ypač dar prie kaimyninės valstybės sienos, girdimi garsai nusteibino. Pasivėdęs dvirači arčiau keistų ir nesuprantamų garsų, pamatė besikurenčią laužą, nuo kurio drakėsi po žuolyną melni dūmai. Ugnivietės liepsnoj garavo puodai. Moteris vartalojo liepsnoj pervertą kuoleliu paukštį. Čirškėjo, smilko ir kvėpėjo tautai. Ant krūmų šakų kabėjo skudurai, rozanciai su dideliais kryžiais. Pakrūmiai išmėtytos tachos, lazdos, ramentai. Vėjas sklaidė, berods, kantičų lapus. Prie krūmo gūlėjo apsinuoginusi moteris ir šalia jos vyras kaisėjo jai prie burnos pushonkį. Atokiau, prie didelio laužo, ant kelmo sėdįs apžėlęs vyras tampė armoniką, grojančią šoki, panašų į čerdašų. Aikštėj blaskė palaidais plaukais girtos moterys ir į vyrų glėbius griuvo.

Vytautas neregėto reginio nusteibintas, netikėdamas, perbraukė akis.

— Š-š-š! Nutilkit! Kažkoks velnias mus stebi, — pasigirdo staiga vyriškio balsas.

— Kur? — suriko ūlas ir, delną prie akių pridėjęs, sušuko:

— Nusiraminkite! Ne velnias, bet mano gintinys — Savūnų, geras ponaitis, berods, būsimasis bažnyčios policininkas, — į šalį pasivėręs, tabaluojančia ranka beveik žemę braukdamas, artėjo blizgančiom akim Kurmių Vincukas, tapęs bemaž nebeatpažįstamu: retais ūsiukais, basas, pakuliniais suplyšusiais, nesvariais mačkiniais, lopytom milo kelnėm. Akyse reišėsi neapykantos, keršto, pa-

giežos, skausmo bei nusivylimo, kovos ir ryžto žiežirbomis. Jis drąsiai pakiso Vytautui ranką, tardamas:

— Būk pasveikintas, ponaiti, ubagų iškyloj apsilankęs, — ratu vedžiodamas ranka. — Tai mano draugai, kuriems tarbas užkore turuoliai, gi Dievą atėmė kunigai! Nesistebėkit, ponaiti. Nors apskarstę tarbom, bet vis tik esame žmonėmis ir gyventi, linksmintis, taip pat norime. Labai prašau ir mūsų — ubagų draugystėj pasisvečiuoti. Eit! Paruoškite ponaičiui patogiai atsistėti! — šūktelėjo ir iš jo burnos padvelkė alkoholis.

Vytautas, apžvelgęs susirinkusius ubagų iškyloj, nepastebėjo jų tarpe, išskyrus Kurmių Vincą, be rankų, kojų, ar parštom, išsuktom rankom, iškreiptais veidais, aklu, kaip buvo įprates matyti vargšus sėdincius prie bažnyčių. Jie buvo neprasitapsirengę, ypač moterys, ir vaikščiojo drąsiai "ant savų kojų". Akylūs, žvalūs tik "išlinksminę" per daug.

— Kaip matot, ponaiti, mano visuomenė, nusimetusi "darbo rankius", visai padoriai atrodo ir šiame žemės rojū, net levos vaisius skina. Cha-cha-cha! Jus pažindamas gerai, nemanau, kad išėitų į nenaudą mums mūsų atvirus apsinuoginimas. Jei ir kitaip būtų, kaip galvoju, kas, pagaliau, užtikrins, į kurią pusę ateityje psasituks žemė? — taręs, pažvelgė reikšmingai į Vytautą ant maišų padengto kelmo jį sodindamas.

— Atleiskite man, ponaiti, ar ponaitis

esi — ponaičiu, ar būsimu klebonėliu? — užklause.

Vytautui atsakius, Kurmių Vincas sušuko:

— Eit! Maska! Palinksminkim savo išdaigom būsimąjį klebonėli. Tu, Jurgiuk, pritark jai armonika. — Ir, nukeverzojęs prie laužo, užmetė sausų šakų.

Laužas sutraškėjo ir besivynioją gaižūs liepsnos kaspiniai kilo į viršų. Maska, plautaus veido, kanapėtai skruostais, riesta nosyte ir rudų plaukų, linksmo būdo, vidutinio amžiaus moteris, kurią po krūmu vytautas matė, pasiėmė ant rankų "kūdikį" — manikėną ir, atsistėdusi šalia muzikanto ant žemės, apnuoginta krūtimi maitindama "kūdikį", armonikai pritariant, graudžiu balsu uždainavo:

— Mūsų bažnyčia, Tai ne bent kokia gryčia: Sienos sūriais miravotos, Blynais stogas klotas; Vidus varške tinkuotas, Smetona unaliavotas!

Dalyviai pritarė chorū:

— Altorių šv. Jurgis su kepture, Velniai pirštu pauodegėn dūria!... Iš skausmo, vargšas rauda!... Vajėzau! Kaip jam skauda!

Ubagų minia chorū pakartojo paskutinį posmą ir plėdamai kvatojosi. Jie nunebę terbas troško gerti, šėlti, ir jo būvimas juos erzino, trukdė iškylos nuotaikai.

Po "programos", Vytautui rūpėjo grei-

čiau išsinešdinti, nes "išlinksminę" vargšai darėsi kaskart žūlesni.

Kurmių Vincukas, palydėjęs Vytautą, tarė:

— "Jau daug prikalta plieno"... Ateis ir Goštautui juoda diena! Tikiu, kad kunigėlis suprasite mane ir mono priešu neliksėte.

— Ne, Vinceli. Bet man nepaprastai gaila tavęs.

— Be reikalo. Tik ne dabar. Aš esu labai laimingas...

— Kodėl? — su nuostaba žvelgė Vytautas į Vincuką.

— Aš jau myliu, tą giedorką — Maską.

— Hm... Kas ji?

— O, kunigeli! Jos likimas panašus į Salės. Skirtumas: ji buvo vargšė tarnaitė, ir... ją apvylė turtingas ūkininkaitis. Su "kromu" vaikščiojantis pašalino jos kūdikį. Teismas jos nepasiekė...

— Bet, Vinceli...

— Ne, ponaiti. Manim būdamas ir drauge tarbas tempdamas, mane suprasitumei. Nekaltai tapan, kaip daugelis mūsų, auka, kuri, tačiau, privėlės atnešti skriaudėjams skaudžių pasekmių ir nuskrapiams gausių vaisių. Gal būt, susidursime dar mes, — j toli žvelgdamas pratarė ir, atrodo, nenorėjo leistis daugiau į kalbas. Lyg norėdamas pakeisti paskutiniojo tarbo sakinio tikrąją prasmę, pridūrė:

— Iš čia trauksime į Dusetų petrines. Ubago lazda siekia toli... Taip, ponaiti,

ji sieks toli... Taigi, aciū už aplankymą. Nuo manęs geriausi linkėjimai jūsų pagarbiam tėvui Justui ir mano vargo pelėm — Kurmiams. Hm... Mano patarėjui, globos zadetojui — ponui Goštautui linkiu iš Ivano sulaukti dar stipresnio kirčio, kad iš Svilpokų balos, kurioj būvau aš palaidotas, Goštautas neišsikapstyty, — taręs, klaidiai nusijuokė.

Vytautas, ant dviračio užsėdęs, pastebėjo įsukant į ubagų vietovę ir Maušų arklio tempiamu su skudurais vežimu.

— Gišeftas lieka gišeftu, — pamastė Vytautas, spausdamas dviračio pedalus, tarsi norėdamas tuo klampams gyvenimo kelio ratą pasukti kiton linkmėn.

Patirti įspūdžiai nesiderino nei su gamta, nei Vytauto dvasia. Tarti Kurmių Vincuko reikšmingi žodžiai, aplinka bei jo dvasios būklė akivaizdžiai liūdijo visuomeninio teisingumo pasekmes.

Invalidas Vincukas ir jo mylimoji Maska, mirusi Salė... Kalyns — Valys... Judviejų meilės vaisius — kūdikis našlaitis... Su "kromu" vaikščiojantis pašalino jo vazinėjančio Mausos) vaidmuo... Visi nukentėję jauni, veržlūs, produktingi tautai žmonės... gyvenimo aukos!...

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
"NAUJIENAS"

DR. ANNA BALIUNAS

AKIU, AUSU, NOSIES IR GERKLES LIGOS PRITAIKO AKINIUS 2858 W. 63rd STREET

DR. K. G. BALUKAS AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS GINEKOLOGINE CHIRURGIJA

DR. S. BIEZIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3148 WEST 63rd STREET

DR. PETER BRAZIS PHYSICIAN AND SURGEON 2434 WEST 71st STREET

DR. M. BUDRYS ALERGIJA 2751 WEST 51st STREET

DR. W. M. EISIN-EISINAS AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS GINEKOLOGINE CHIRURGIJA

DR. BR. GAIZIUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2454 WEST 71st STREET

DR. A. JENKINS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3044 WEST 63rd STREET

DR. A. MACIUNAS CHIRURGAS 2858 W. 63rd STREET

DR. J. MESKAUSKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS VIDAUS LIGU SPEC.

DR. ZIGMAS RUDAITIS SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS 2745 West 69th Street

DR. LEONAS SEIBUTIS INKSTU, PUSLES IR PROSTATOS CHIRURGIJA

DR. P. STRIMAITIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Bendra praktika ir chirurgija

DR. VYT. TAURAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Bendra praktika, spec. MOTERU ligos

DR. V. P. TUMASONIS CHIRURGAS 2454 WEST 71st STREET

CICERO Našlių klubo veikla

Lapkričio 24 d. įvyko Cicero Našlių Klubo narių susirinkimas. Jame pravesta eilė svarbių nutarimų.

Kadangi mūsų klubas garsinasi per šiuos laikraščius: "Vilnių", "Naujienas" ir "Sandarą", taipgi per duodamas lietuviškas radijo programas

DR. V. VILEIŠIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 754 WEST 35 STREET

P. SILEIKIS, O. P. ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS Aparatai - Protėzai, Med. Bandžai. Speciali pagalba kojoms

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI DR. ANT. RUDOKAS, Odt. 4455 So. CALIFORNIA, Yards 7-7381

PERKRAUSTYMAI MOVING Laidimai - pilna apdravda ZEMA KAINA R. ŠERENAS

MOVING Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumu. ANTANAS VILIMAS 823 W. 34 Place

GRADINSKAS PASIZIURĖK, PASIKLAUSYK: PHILIPS RADIIJAI VISIŠKAI KITOKI

SOPHIE BARCUS RADIJO ŠEIMOS VALANDOS Visos programos iš WOPA, 1490 kil. A. M.

AUTOMOBILES-TRUCKS Automobiliai - Sunkvežimiai KURIAM GALUI MOKETI DAUGIAU?

BALZEKAS MOTOR SALES "U WILL LIKE US" CHRYSLER • IMPERIAL PLYMOUTH • VALIANT

4030 Archer VI 7-1515

Is kairės: Frank Zopolis, Stanley Balzekas, Jr., ponis Zopolis, Pranas Neimanas is Clevelando ir Michael Lucas, Neimanas itiekia kankles, Balzekui, kurias jis padirbo. Neimanas yra kanklių meistras. Jis renka ir lietuvių liaudies dainas.

dijo leidėjus žiemos švenčių proga. Tam reikalui iš izdo paskirta \$50.

Pasivašimimui iš izdo paskirta \$20. Buvo diskutuota klubo tolimo mesnio gyvavimo klausimas.

Praešta, kad buvę susirgę klubo nariai visi jau pasveiko. Tai smagi izinia.

Po šio susirinkimo buvo vaishes ir pokalbiai, bet nebuvo sokių, nes mūsų muzikantai James Dusin įvyko nelaimė ir negalėjo atvykti.

Paskyrė dešimtį milijonų Indianos Sandūnų parkui Vidaus reikalų departamentas paskyrė \$10,000,000 lėšų

Lietuvių Ev. Reformatų Bažnyčios Trentyje Kuratoriui JOKUBUI YČUI mirus,

jo mietai žmonai Kljubitei Yčienei su vaikais Lietuvoje, žmonos sesutei Emilijai Čigienei su vyru Petru Clevelande ir kitiems giminėms reiskia gilių užuojautą ir kartu liūdi

ANNA PILIPPAUSKAS, gyvena 7137 South California Avenue

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI Humboldt Parko Lietuvių Klubo priešmetinis susirinkimas įvyks trečiadieni, gruodžio mėn. 20 diena 8:00 val. vak., 3600 W. North Ave.

4030 Archer VI 7-1515

Knyga - geriausia dovana Kalėdoms

- GROŽINĖ LITERATURA Lietuvių autoriai P. Abelkis - ATLAIDŲ PAVE-SY. Istorinis romanas. 468 psl. \$4.00 P. Abelkis - ZEMAICIŲ KRIS-TAS. Istorinis romanas. 421 psl. \$3.50 J. Baltrušaitis - ZEMES PA-KOPOS. Lyrika. 158 psl. \$1.50 Aloyzas Baronas - DEBESYS PLAUKIA PAZEMIU. Roma-nas. 224 psl. \$2.50 Aloyzas Baronas - SODAS UZ HORIZONTO. Romanas. 254 psl. \$2.50 Butkų Juzė - RASTAL. 153 psl. \$1.50 Vysk. Baranauskas (angliškai) THE FOREST OF ANYKSCIAL. 41 psl. \$2.00 Liudas Dovydenas - UKS-TANTIS IR VIENA VASARA. Romanas. 217 psl. \$3.00 Adomas Juras. BUK PALAIMI-N-TAS. 115 psl. \$3.00 J. Jasminas. MOTERIS NUO KU-RIOS PABEGAU. 96 psl. \$1.00 J. Jasmin. KISS IN THE DARK. Short stories. 150 psl. \$2.00 Vincas Krėvė - Mickevičius. MŪSŲ GARSIOJO RASYTOJO 70 m. sukakčiai paminėti kny-ga. Knygoje įdėta rašytojo bio-grafija, jo darbų vertinimas ir du jo paties kūriniai: Pasaukimo valanda ir Pagunda. 188 psl. \$1.00 K. Kriauciūnas - SIAUROJUJŲ TAKELIU. 180 psl. \$2.00 A. Kairys - LAISVES MEDIS. 120 psl. \$1.00 A. Kairys - DIAGNOZE. 150 psl. \$1.00 A. Kairys - VISČUKŲ ŪKIS. Kietai įrišta. 91 psl. \$3.00 S. Miglinas - KUDIRKOS RAS-TAI. 487 psl. \$5.00 Vladas Mingėla - KUNIGAS ANTANAS MILUKAS. 383 psl. \$7.00 H. Nagys - LAPKRICIO NAK-TYS. 112 psl. \$2.00 P. Orientaitė - DAUBISKĖS IN-TELIGENTAL I tomas. 171 psl. \$1.50 P. Orientaitė - DAUBISKĖS IN-TELIGENTAL II tomas. 173 psl. \$1.50 P. Orientaitė - ATSIMINIMAI APIE SALOMEJĄ NERĮ. 234 psl. \$3.00 N. Rastenis - TRIJŲ ROZIŲ SVENTE. 148 psl. \$3.00 Antanas Rūkas - BOKSTAL MEILE IR BUTIS. 112 psl. \$1.50 Antanas Rūkas - VIENISO ZMOGAUS GYVENIMAS. 206 psl. \$2.00 Šešusulevičius - LIETUVOS GI-RIŲ MILZINAI. 115 psl. \$0.50 Petras Sagatas - PLAUK MA-NO LAIVELI. 112 psl. \$2.00 Petras Sagatas - SAULĖLY-DZIO SPINDULIUOSE. 93 psl. \$2.00 Juozas Svaistas - ELDORADO. 148 psl. \$1.80 Juozas Svaistas - PETRAS SIR-VOKAS. 228 psl. \$2.00 J. Savickas - ZEME DEGA. I ir II tom. 450 ir 414 psl. \$9.00 R. Spalis - DIDŽIOSIOS AT-GAILIOS. Novelės. 354 psl. \$3.50 R. Spalis - ANT RIBOS. 432 psl. \$5.00 Balė Valvorytė - VILTRAKŲ VAIKAI. 112 psl. \$1.40 A. Venys - GELEZINIAI ZIE-DAL. 60 psl. \$1.00 VERPETAI - Poezija. 144 psl. \$1.00 Žošėnko - SATYRINĖS NO-VELĖS. 196 psl. \$2.00 V. Žemaitis - PIETINĖ LIE-TUVA. Minkšt. virš. 232 psl. \$3.00 V. Žemaitis - PIETINĖ LIETU-VA. Kietais viršeliais. 252 psl. \$4.00 Atsilankykite arba siųskite money or-derį pridėję 25 centus siuntimo iš-laidoms padengti. NAUJENOS, 1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

HELP STRENGTHEN AMERICA'S PEACE POWER BUY U.S. SAVINGS BONDS

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINČIJA GELES VISOMS PROGOMS 2443 WEST 63rd STREET

GELININKAS (PUTRAMENTAS) Lirkimumo arba liūdesio valandėje gražiusios gėlės ir vainikai, antka pių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.

LOVEIKIS Telegrama / Vias Pasaulio Dalis KVIETKININKAS Gėlės Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams 3316 So. Halsted St. Yards 7-7308

PETKUS TĖVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME 2533 W. 71st STREET

Laidotuvių Direktoriai MAŽEIKA & EVANS 6846 SO. WESTERN AVE. TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

John F. Eudeikis Laidotuvių Direktorius SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA 4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

NARIAI: Chicago Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

L. BUKAUSKAS IR SŪNUS 10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: C0mmodore 4-2228 BUTKUS - VASAITIS 1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone, OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS 3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ 2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213 2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

GEORGE F. RUDMIN 3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

PETRAS BIELIUNAS 4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

P. J. RIDIKAS 3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911 LAWN FUNERAL HOME Sigmund J. Sutkus 7909 STATE RD. OAK LAWN, ILL. Phone: 636-2320

Is kairės stovi prie lietuviškos Kalėdų eglutės St. Balzako Liet. kultūros muziejuje Jokūbas Gražys (laiko dukra), Ernestina, Kristina Gražė ir Dr. Jonas Gečas.

I. VAICIONIENĖ

ARTIMAUSIOS IR TOLIMOS PASĖKOS

Kanklės

Didžiai gerbdami kitų tautų tautinius muzikos įrankius, aukštai vertindami pagal jų tautiškumą vaidmenį savose tautos ir apskritai, nepaneigdami nė savęs, pirmiausia iškeliamame viengubą prieš vieną — savo kanklės.

Kanklės yra gimusios savo tautoje iš lietuvių tėvų. Jos mūsų tautinės kūrybos dalis. Kanklės kaip tik yra buvusios ir tikybinių, o gal pirmiausia tikybinių apeigų muzikos įrankis. Dievui, nelyginant karaliaus Dovydo arfa. Kanklės paveldėtos ir paveldimos iš ano meto kunigų vaidlių. Vaidilos, vaide-lutės vardas atėjęs kilnis ir švie-sius iki dabartinių laikų. (Ne taip svarbu, ar jis tikras, ar apytikris, ar tik kilnumo, tau-rumo simbolis).

Jis ir dabar teikiama garbin-giausiems, tauriausiems lietu-viams. Kanklės turi savo vardą (etimologiją) kalboje, tautosakoje, poezijoje, vaizduojamos tapyboje, drožyboje. Jas liaudies drožėjai, skulptoriai yra padavę į rankas šv. Cecilijai. Kanklės rėsimos su pirmosiomis lietuviškomis giesmėmis, psalmėmis. Mano krašte, Sėduvoje, kanklėnė vėlele vadindavo nerūdijan-čią baltą, ploną, lengvą visai lankstomą vėlele. Rožiniai (ro-žančiai) paverti ta supinta vė-lele, būdavo vadinami kankli-niais. Puikiai atsimenu, kad pir-kėjai, pas "karabelininkus", bu-

◆ Inž. Liūdas Mikšys parašė ir išleido milžinišką knygą "Iš istorijos ūkanų ateina Lietuva". 700 psl., kieti viršeliai. Pridedamas Hammond išleistas istorinis tautų kilnojimosi žemėlapis. Lietuviški vardai Azijoje, Graikijoje, Dunojaus paupyje, jų šaknys, palyginimai. Kalba-ma apie lietuvių tautos praeitį nuo Homero laikų iki Vidur-amžių. Labai plačiai aptartas lietuvių tarmių klausimas ir dvibalsių pasikeitimai. Kalbi-ninkams ir istorikams privalo-ma studija. Gera dovana besimokančiam jaunimui. Kaina \$15.00. Pasiuntus tokiai sumai čekį arba Money Orderį Naujie-noms, 1739 S. Halsted St., Chi-cago, Ill. 60608, Mikšio knyga tuojau bus pasiųsta. (Pr).

APDRAUDŲ AGENTŪRA: namų, automobilių gyvybės, sveikatos ir bižnų. Patogios išsimokė-jimo sąlygos. J. BACEVICIUS - 6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

MOVING APPRAUSTAS PERKRAUSTYMAS IS TOLI IR ARTI (Nauji dideli trokštai - Pragyvusių kraustymo trokštai) JUVAS NAUJOKAITIS 2022 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. 441-9209

muzikos gimnazijų programas, pradžia padaryta. Bet, tur būt, nespėjo užaugti ir subręsti spe-cialistų meistrų kanklėms rei-kiamai patobulinti. Nesimėmė tankiai apipynę kraštą, plačiai atidaryti kanklių muzikos skry-nelės.

O nepriklausomybės laikais liaudies muzikos įrankiams pa-gudryti, jų muzikai kurti ir pavė-dėti į gyvenimą sąlygų tikrai būta — gal net geresnių, negu puoselėti kitoms kai kurioms liaudies meno šakoms. Buvo muzikos mokyklų, konservatori-jų, profesorių, studentų. Bet jų dėmesio beveik nelaimėjo liau-dies muzikos įrankiai. Tai be-ne dėl to mūsų muzikos tauti-nėje plotmėje šioji saka liko už-leista. Ir dabar nuolat kyla, bent turėtų kilti, klausimas, kuo gro-ti namie ir išeigose tautiniams šokiams?..

Tik Klaipėdos muzikos mo-kyklos auklėtiniai Ona ir Al-fonsas Mikulskiai pramynė kan-klės matomesnį taką, neleidam-i jo užželti ir čia. Iš jiedviejų ir girdimas garsiausias kanklių balsas.

Negali nepaminėti užtinkamų laikraščiuose ir kitų džiuginan-čių žinių ir apie mažesnius kan-klinių židinėjus. Pav. Nau-jienose 1967.X.4 šypsoji tokia žinutė: "Toronto Rambyno tun-to skudučių orkestras, vadovau-jamas v. s. Stepono Kairio, jau yra daug kartų gražiai pasiro-dęs ne tik savųjų, bet ir kitų tautybių tarpe. Vadovo inicia-

Paveikslė iš kairės: Pranas Alis, Julia Alis, Pranciška Jankas ir Apolonija Barauskienė. Nuotrauka padaryta kai portretas, prie kurio stovi, buvo iškritas Balzako Liet. kultūros muziejuje. Ši Ursulės Zukauskienės aktualaus dy-džio portretą nutapė žymus dailininkas Mikas Šileikis.

Juozas ir Ursulė Zukauskai buvo žinomi visuomenėje, ku-rie gyveno Palos Heights, Ill. P-ja Zukauskienė buvo Čiurlio-nio galerijos mecenatė. Ji nu-pirko ir padovanojo visuome-nėi ir tautai daug nusipelnusių dailininko prof. Adomo Varno portretų, kurį taip pat nutapė dail. Mikas Šileikis.

Zukauskienė numirė prieš-met, o praėjusį pavasarį mi-rė ir josios vyras Juozas Zu-

tyva orkestrėlis dabar įsigijo ke-lėtą kanklių ir jau pradėjo pir-masias pamokas".

Tebūna atsimenama Kirvai-tytė, daug kartų pasirodžiusi ir tebesirodanti su kanklių muzika, ir visai kiti.

Visus kanklių, apskritai, liau-dies muzikos įrankių orkestrė-lius ir pavieniui iškylančius kan-klinius reikia laiminti, kad jiems pavyktų atkloti kanklių raktą, taip ilgai buvusį dirvo-nais užklotą. Kad kanklės iš-garsintų, kaip anie visi villa la-bos išgarsino ir tebegarsina sa-vo tautinius muzikos įrankius. Kad jas paduotų mūsų atžal-nui į rankas, kol jos dar tuščios. Kad mūsų kanklės būtų mums irgi geros, kaip kitoms tautoms yra geri jų muzikos įrankiai, ir jais simtai jaunimo groja.

Kaip šiandien atrodytų mūsų tautiniai drabužiai, ar iš viso jie bebūtų, nors tik scenoje, jei ne-būtų atsiradusių stiprių rankų, atidariusių senų raštų skrynia? Arba su tautiniais šokiais, jeigu "nuo gyvenimo pažangos atsi-likę žmonės", nebūtų šokių iš-vedę iš kaimų pirmiausia į gim-nazijų aikštes, kur jų yra buvę pastebėti ir pavėdėti tolyn. Kas būtų ištikę kryžius, jeigu jie nebūtų buvę kieno nors apran-kioti, išgelbėti nuo laiko grau-žiamųjų dantų?.. Kokias dain-as šiandien dainuotume, kur būtų nuslydusi kalba, jeigu nie-kas nebūtų atspėjęs, kurią skry-nią atidaryti? O raštas! Už ką šiandien liudyti, jeigu būtų bu-vęs priimtas "graždankinis"? Kuo atstovautume sau "Tarp-tautiniuose Festivaluose"? Kaip atrodytų šiandien išėivė tautos dalis, be savęs būdama, Ar ji iš viso bebūtų! "Niekio nepada-rysi, be savęs būdamas", — sa-ko žmonių išmintis.

Užmušta Pilipauskienė

Eidama į bažnyčią iš savo namų 7137 S. California Ave. Mrs. Anna Pilipauskas, 74 metų amžiaus, sekmadienio rytą pereidama 69-tą gatvę ties Fairfield Ave. buvo pravažiuo-jančio automobilio vietoje už-mušta. Visu greičiu užgavęs automobilis ją nusiviedė per 60 pėdų. Automobilio vairuoto-jas Frank Hunter, 23 metų am-žiaus, gyv. 6603 Kimbark Ave., kaltinamas žmogaus užmuši-mu, vairavimu esant girtame stovyje, per greitai važiuo-vimui ir nedavimu kelio pėsčiajam. Jis paleistas už \$1,500 užstatą ir turės stoti į Felony teismą gruodžio 27 d.

HELP WANTED - MALE Darbininkų Reikia THESE ARE IMMEDIATE OPENINGS! AUTOMATIC SCREW MACHINE OPERATORS HONE OPERATORS Insure your future now. Top Em-ployee Program, Liberal Fringe Ben-efits. Excellent opportunity with a fast growing company. Apply Mr. BERRYHILL PEGASUS LABORATORIES 3500 W. 11 Mile Berkley, Michigan HELP WANTED - FEMALE Reikia Darbininku REIKALINGA PAGELBININKĖ PATIKIMA VALYTOJA Geras susisiekinimas. 2 darbo dienos: pagaiduojamos pir-madieniais ir penktadieniais. UN 9-7419 RENTING IN GENERAL Nuomos NETOLI ILLINOIS UNIVERSITETO CAMPUS studentas gaus veltui kam-barį, jei sutiks kartas nuo karto vy-resnio amžiaus žmogui padėti ofise ir perrašyti. Kreiptis Taylor 9-2733

William Duda, 48 metų (gal būt lietuvis), gyv. 5829 S. McVicker Ave., nuo sužeidi-mų mirė ligoninėje. Važiuo-jant automobiliu per geležin-kelio bėgius prie Narragansett Ave ir 59 gatvės jį užgavo pra-važiuojantis Belt Line trauki-nys. Jo žmona Margaret sužeis-ta nugabenta į Von Solorig lig-oninę

Kaip išvengti slogos?

Norint išvengti slogos reikia vertki arba dirbti darbu, išve-dė į Amerikos psichoanalistų konferenciją Chicagoje atva-žiuo-žias New York psichoanalis-tas Dr. Marl Jackel. Daręs bandymus su 10 asmenų per 3 metus jis išistikęs, kad slo-gos yra labiau depresijos, o ne virusų padaras. Iš 26 slo-gomis apsigimę 25 buvę sukelti prieš slogas turėto blogo ūpo (depresijos). Kadangi verki-mas ir slogos ("galvos šaltis") turį tokius pat medikali-nius simptomus, dėlto esą galima, kad slogos yra simboliškai rei-škiamos asaros. Tą savo teigi-mą Dr. Jackel paremia tvirt-i-nimu, kad slogos greičiausiai visišškai nėra apkrečiamos. Zo-dzių, medicinos profesijos pa-stangos išaiškinti slogų ligą te-bepasiliekančios nesekmingos.

TRUMPAI

—Lietuvos Saulių Sąjungos centro valdyba, sveikindama tretįjį Kultūros Kongresą ir linkėdama paastrinti kūrybi-nius polėkius, pasidžiaugti pa-siektais kultūriniais laimėji-mais ir papuolenti dirvų būsi-majam, lietuviškos kultūros klestėjimui — pridėjo ir 25 dol. čekį, kuris labai raikalin gas, nes po Kultūros kongreso liko keli tūkstančiai dolerių nuostolio. LŠST sveikinimo raštą pasirašė pirmininkas Vladas Išganaitis ir sekreto-rus Petras Petrušaitis.

Pranešimas apie bankrotą

Ryšium su paskelbtu oficia-liu Vito Valatkaičio ir Ksavero Krutubo vadovaujamos bend-rovės bankrotu, vis užinteresuoti asmenys prašomi susi-rinkti Gintaro salėje, 2548 West 69th St., šių metų gruod-žio 22 dieną, 8 val. vakaro. Dėl smulkesnių informacijų prašome kreiptis telefonu — 388 - 3561. V. Liubertas 4005 West 135 ST.

◆ Jaunimo šokių vakaras bus Kalėdų dieną, Baletu-Teat-ro salėje, 2515 West 69 St. Pra-džia 7 val. vak. Margučio Ba-džio Programos jaunieji rėmė-jai kviečia atsilankyti šokiams gres Arvydo Tomosos vado-vaujamas "Lincoln Park Zoo" orkestras. (sk.)

REAL ESTATE REAL ESTATE FOR SALE Namai, Zemė — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE Namai, Zemė — Pardavimui PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS DEL VISU INFORMACIŲ, KREIPKITES I MUTUAL FEDERAL SAVINGS JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas 2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747 PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAL DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIS DRAUDIMO REIKALAIS BELL-REALTY J. BACEVICIUS 6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233 • NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS • PATVIRTINTI VERTIMAI • IMMIGRACIJOS POPIERIAI • PAJAMŲ MOKESCIAI — INCOME TAX LEONAS REAL ESTATE 2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

PERKAME, PARDUODAME, MAL-NOME įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskola, visokeriopą ap-draudą, veikia notariatas. NORVILA REAL ESTATE AND BUILDERS 2658 WEST 59th STREET PProspect 8-5454 A. TVERAS LAIKRODZIAI IR BRANGENYBES Pardavimas ir Taisyimas 2646 WEST 69th STREET Tel.: RRepublic 7-1941 GRAZIAUSIOS PREKES DOVANOMS: papuošalai, sidabro dirbiniai, kristalas, liet. sveik. kortelės ir kt. gaunamos TRANSATLANTIC GIFT SHOP 3362 So. Halsted St. Tel.: BI 7-3883 Zemos kainos.

S-T-R-E-T-C-H YOUR DOLLARS Call: Frank Zapols 3208 1/2 W. 95th St. GR 6-4339 GA 4-8654

SIUNTINIAI I LIETUVĄ IR KITUS KRASTUS P. NEDZINSKAS, 4065 Archer, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

TERRA Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms 3227 WEST 63rd ST., CHICAGO Telef. 434-4660

LEO'S SINCLAIR SERVICE Leonas Frankus, Sav. Stabdžiai, sankabos, transmisijos (Standartinės ir Automatinės) ir motorų remontas. — Towing. 5759 So. WESTERN AVE. Tel.: PR 8-9533

K. ERINGIS CALIFORNIA SUPER SERVICE Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t. 4824 So. CALIFORNIA AVE. CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

A. & L. INSURANCE & REALTY A. LAURAITIS INCOME TAX 4645 So. ASHLAND AVE. LA 3-8775 (Currency Exchange įstaigoj) Pigūs automobilių draudimai.

SIUNČIAMSI SIUNTINIAI j Lietuvą ir kitus kraštus. DIDELIS PASIRINKIMAS MEDŽIAGŲ IR KITŲ PREKIŲ. EXPRESS GIFT PARCEL SERVICE 3320 So. HALSTED ST. LA 3-2021 L. KAVALIAUSKIENE PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

O KAS MARQUETTE PARKE 7 KAMB. LUKSUS MŪRAS ir mū-ro garažas. 1 1/2 vonios, karpetai. \$28,000. 5 KAMB. MŪRAS. Platus lotas. 2 auto garažas. \$16,500. 6 KAMB. RANCH. Šalia 2 auto ga-ražas. Air Cond. Karpetai. \$27,950. REZIDENCINIAI. Mūras. 7 kam-bariai. 2 auto garažas. 1 1/2 vonios. Kar-petai. Air Cond. Įrengtas beismon-tas. \$26,000. 4 BUTŲ Mūras. 2 auto mūro ga-ražas. Naujas gazu šildymas. Alumi-num langai. Išskelti vamzdžiai (sev-ers). \$43,000. 2 AUKŠTŲ, pajamų mūras. 2 auto garažas. Geram bižnieriui \$22,000. 8 KAMB. MŪRAS. 2 1/2 vonios. 2 au-to naujas garažas. Gazu šildymas. \$22,900. 13 BUTŲ — \$13,000 pajamų. 2 aukštų mūras. \$88,000 ar pasiūly-mas. 2 BUTŲ GRAZUS MŪRAS. 2 po 6. Įrengtas beismontas. Naujas gazu šil-dymas. 2 auto garažas. \$29,000. LUKSUS 6 metu, 2 aukštų mūras. Arti \$6,500 pajamų. Įmūrytos virtu-vės, brangūs karpetai. 2 auto mūro garažas. Prie parko, \$87,000. ATVYKITE — VISI LAUKIAM!

Valdis Real Estate 2458 W. 69th St. Tel. RE 7-7200 BUILDERS AND CONTRACTORS Namų Statyba ir Remontas NUTEKEJIMO VAMZDŽIAI IR RINOS Patyrusių specialistų nauji ir taisy-mo darbai. Įvairūs stogai ir kaminali. Dažymas iš lauko pusės.

A. ABALL ROOFING Įkurta prieš 50 metų Skambinkit LA 1 - 6047 arba RO 2 - 8778 Pilnai apdrausta, darbas garantuotas. Įkainavimas veltui, kreipkitės bet kada.

HEATING CONTRACTOR Irengiu naujus ir perstatu senus vi-sų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus na-mus. Irengiu vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atlie-kamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose. D o m a s Z u k a u s k a s HEATING & SHEET METAL 4444 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60609. Tel.: VI 7 - 3447

A. ABALL ROOFING Įkurta prieš 50 metų VISOKIUS STOGUS, rinas ir nute-kamiusis vamzdžius sutaisome arba naujus įdedame. KAMINUS IŠVALOME ir pataiso-me. Nudžokime namus iš lauko ir at-likame "tuckpointing" darbus. Esame įdrausti, visas darbas garantuotas. Skambinkit LA 1 - 6047 arba RO 2 - 8778 Įkainavimas veltui, kreipkitės bet kada.

VACYS CONSTRUCTION CO. REZIDENCINIAI, KOMERCINIAI, MEDICINOS IR KITOKI PASTATAI 2457 West 69th Street Tel. HE 4-7482

Help Keep Our Economy Strong BUY U. S. SAVINGS BONDS